

Pòkàta Pódì wàhaà-ta Hòdóm̐pa

Cetá Kam̐má

Pódì-dà de wàhaà ye pòkàta mentà-ní Hòdóm̐ weèdoò-nàmòni. Tà há de pú yòn ni còòdi kpéetá, àmá tà de yònà nà mèm̐pá é tantá-ma weèdoò-nàmòka tòka. Pódì de yòn tontondikó Sèsî takadà-ko-dà è yò ó caka o wemá mèm̐pà pú yòn-pa Sùwífùpa pesá. Tòpa pàcòpà-dà há de cakáà Sèsî wenaamá Hòdóm̐ yañma kà pá mà tãnta é taàa pa dandaní ma híñka. Ò de kpèi é tèi-ho pa hóhí niì miì kú kpémú-dà:

- É tèi-ho é yahikàna pa wònti, é neé sòkadá o cànku.
- É tèi-ho é pà wekàna biòhònamá ò kònì-ma Sèsî híñka.
- É dòhà wekú mènku de péé-ku ye weèdoò-nàmòni meheká.

Ñte mèekà ye pòkàta meheká ò de pà wekànà-sa o biòhònamá híñka:

* Ò yò, niifòuò weñni-dà pà sùma è mèe mónka Weèdi wehimú, é cetá-nà Sùwífùpa kà mèm̐pà pú yòn-pa Sùwífùpa é neé tũna-ní. Weèdi há pà dósí-ma pa weñni. Ni kpèi pá peñta fòumu-dà, é wéi sùma, é taàa pa dandaní Sèsî híñka. Weèdi pú kó diida nido è yò ò coó è yòpu kpémú ò pà wééma o còòdi yoo ò tũnà kpéñtìnùka hímpú. àmá Weèdi diihu nipa niicoópa, pà tàà tĩn wòni-dà pa dandaní ni híñka. Miya mèe péé-nà-ní Weèdi pàásuumá pesá-dà. Mèhèn kú wenni kó taàa-kó dandaní Sèsî híñka kó déta-ma fñhinamá, é yèdi sùma nà kúmú nòhi meheká. Ye yañ-dà mèe kó n'fòu kà Weèdi Sèdi ò tempúnà. Ye kú pàámà-dà de tookú Hòdóm̐ weèdoòpa, è yáá pa sààpa de pú yòn Sùwífùpa kà Sùwífùpa mèm̐pà de kòòpa pa còòdi Kídísì ye pesá há n'kpèi pá paná pa bookú kákámú weñni.

* Ò yídà é wekàna o pòkàta meheká, cèñku mènku péé-ku-dà Sùwífùpa bookú nà boocí tóci còhòka. Ò yò é n'yònà tepú cèñci tũm-ma teñka, weèdoòpa dandaní yeñni Sùwífùpa pesá-dà. Nà mema, Sùwífùpa weñni pú teháà Sèsî. Àmá Weèdi sòncí-ma è pà dósí, è pà yún ni kpémú. Daadi kó pedá-ma kà pá teha ni pàásuumá ni bekáà-ma Sèsí-Kídísì híñka.

* O weyuudí tòòdi o pòkàta meheká, ò wedà weèdoòpa yònà é n'fòukaàma-dà pa còhòka. Ò de pà cakáà pà yònà é n'duñti-má kú bookú-dà Weèdi, nà pà yònà é n'naanà-ma kú bookú pa tòpa. Ò de tũmà pà cakáà è yò, mèm̐pà kú dandaní kpeni-pa yònà é toó-ma mèm̐pà kú kpéedí mun pú kpeni-pa.

* O pòkàta kòùdi, Pòdì yò ò kpèi é taá Hòdòm é tèi kà weèdòpa-dà óò tempanà k'ó sòkadá Èsìpányì teñka, é tèi caka Weèdi wemá. Ò yídà é deñta-nà dòdumu-dà, é keèda nìpa dódódi yèka, poòpa nà daapá.

Ñte ye pòkàta wemá tùn-tùnkàama ma tòdma:

Hd 1.1-17 : Weèdi wenaamá yòn Sùwífùpa nà mèm̀pà pú yòn-pa Sùwífùpa kpéemá-dà.

Hd 1.18-3.20 : Niifòupa weñni-dà paà sùma.

Hd 3.21 háá 4.25 : Weèdi tónkú-ma kú bookú nìpa è yò pà yòn niicoópa ni yìhika.

Hd 5-8 : Weèdi diida-pa niicoópa káá-pu fòumu.

Hd 9-11 : Weèdi wéi-í-ma Ìsìdàyédipa, àmá nì pú pà wéi k'yé n'kós yòomá.

Hd 12.1-15.13 : Weèdòpa yònà é n'fòu-pu fòumu pàmu Weèdi paásuumá meheká.

Hd 15.14-16.27 : Pòdì takadáma nà dòdumu.

1

Dòdumu

1 Mmí Pòdì, mmí-dà ne wààhu ye pòkàta mentà-ní. N yòn Sèsí-Kídísì deho-dà. Weèdi-dà m̀e n yíi è yò n ní n'yòn Sèsì tontòndikó. Nì n bàtà è yò n caka ni wenaamá-dà. 2 Ye kú wenaamá kpémú-dà Weèdi de hínà-ma nùdi k'yè deu è yò nì kó mà ti kòj-ní, kà ni weténapa é mà wàhà ni pòkàhi meheká. 3 M̀a wèi ni bíidatá hínka-dà, ti Teó Sèsí-Kídísì. Kà ti tódà o niifòuma béka, p'òò pedà Dàfítì nahàku meheká, k'yè Dàfítì yòn o yàdo. 4 Kà ti m̀e tódà ò yòn-ma Weèdi bíitá, nà ni Sèdi kpeèti-dà nì de bekáa-ma è yò mení-dà yòn ni bíitá n'òò yáhinà t́ín wòni ḱrípa meheká. 5 Nà menn kú kpémú-dà, Weèdi n bekáa-ma ni paásuumá é n yíi kà n yòn o tontòndikó. Nì h́n mema è kpèi, n'òò yèdi, n caka boocí weñni-dà o wemá kà cí taàa ci dandaní o h́nka, é n'tùn ò h́mpú. 6 Néna m̀etékà, ne péé-ma ye kú nìpà meheká, néna mèm̀pà teháa-pa Weèdi yíima, é h́n Sèsí-Kídísì kpéepá. 7 Néna mèm̀pà kú wenni péé-pa Hòdòm meheká, néna Weèdi naanà-pa, è ne yíi è yò né n'fòu ni kpémú, n wààhu néna-dà. Ti Báàa Weèdi, nà Teó Sèsí-Kídísì é ne paà wèèdi nà paásuumá.

Pòdì kpèi é taá déhá Hòdòm weèdòpa

8 N kpèi cedí é seda n Weèdi-dà nà Sèsí-Kídísì yèdi nà ne weñni kpémú, m̀i tee-sá pà wèi ne dandaní kpémú teñka nà ka nùdi. 9 Weèdi n dehú-di kú kpémú nà yàma màcò, è cakú ni Bíitá wenaamá, nì yáá-ma è yò n cakú-sà m̀i yòn bemú-dà. Nì yáá-ma è yò n pú dùì ne kpémú wòka weñni n weèdòpu meheká. 10 N nì còhu-ú-ma wòka weñni è yò kà ni kpèimá-dà, kà ní n paà bòdi, kà n tèi-ho ne h́j́hí, 11 è yáá yè n dodì-í-ma kà n kpèi é ne déhá, kà tí totá Weèdi Sèdi paaká, k'yé teha kà né d̀hà é t́m Weèdi còku meheká. 12 T́makaà, n kpèi é tèi-ho ne h́j́hí, kà tí yahikàna ti tòdpa wònti-dà néna nà mmí nà dandaní nìcò ti káá-di Kídísì h́nka.

13 N kúcàpa nà n potòpa-nà, n kpèi kà né n'yáá-ma è yò n datà cemá dódódi-dà è kpèi tèi-ho ne

pesá, àmá háá nà sàmà kà n déékú kpanáma. N kpèi é tèi-ho é púsí tòmú n púsí-pu-dà boocí tóci meheká, kà mù ní n'káá cònti. 14 N yònà é wisí nìpa weñni-dà, mèm̀pà didà-pa nà mèm̀pà pú didà-pa, mèm̀pà taá-pa dàkòodi é bioha nà mèm̀pà pú taá-pa. 15 Ye kú kpémú-dà tee n m̀e té kpèi-má dédéí é t̀eni é ne caka Weèdi wenaamá néna mèm̀pà péé-pa Hòdóm.

Weèdi wenaamá káá-ti kpèti

16 F̀eci pú n káá nà n kó caka-má Weèdi wenaamá. Mà yòn Weèdi kpèti-dà nì dehú-nà-ti è f̀hìni mèm̀pà kú wenni tààni-pa pa dandaní Kídísì h̀nka, é cetá-nà Sùwífùpa, kà mèm̀pà pú yòn-pa Sùwífùpa é neé t̀ùna-ní. 17 Ye kú wenaamá bekú mìi tee-sá-dà kà Weèdi té diida nido è yò ò coó ni yìhika. Ye niìya-dà héé dandaní ò tàà-di Weèdi h̀nka, ni cò̀di m̀e sà-á-ma, é n'yònà pà wàtà-ma Weèdi pòkàhi meheká è yò: M̀n káá-ko dandaní, mení-dà coó, mení-dà m̀e kó n'fòu.

Nii weñni-dà yeekú-nà Weèdi

18 Weèdi wantaf̀kò̀ti nà kpákpàama nìpa pàkú-ma kpémú-dà tee kà Weèdi f̀di dò̀-ní pa h̀nka. Nà pa paákpákpàama, pà ỳu webeèdi-dà è yò nì dá fodá. 19 H̀kà, ti kó neé yáda-sa Weèdi h̀nka yè pà weni-í-ma dédéí, mìi tee-sá Weèdi m̀nní yè pà wekàna-á-ma. 20 É tódá nà wòni Weèdi paà-di fòuku, niìya nì paà-sa weñni bekú-ma pópóí nìpa nì yòm̀pu bá kà pà pú nì déhà nà nò̀fa. Nì bekáa-á-ma pópóí è yò nì káá kpèti kà tì kós yòma. Nì tùmà bekáa-á-ma pópóí è yò mení cò̀di-dà héé Weèdi. Ye kú kpémú-dà tee, nìpa kós-ma pà kó púá-sa Weèdi yìhika è yò mí-i tee kà pà nì yeekú-nà. 21 Pà yáá-dà Weèdi, àmá pà yedáa pà kó nì n'sedí-ma-dà é nì n'cùni yè békú-ma kú bookú. Múndikaà, pà cakàta-sá koò pú t̀n còu, kà pa yaàmàhàkpákpàaka é dúú biniku meheká. 22 Pà wákàni nà pà káa-ma-dà yañfòuma, è há pú yáá è yò pà fikadà-á-ma. 23 K'yé m'békú pà n'̀n Weèdi m̀ni wehi-dí è kós yòma, kà pà taà danti niìya pà paà-sa è yò weèdi-dà, k'yè yòhèni nido m̀n kó kpíi-ko, yoo k'yè yòhèni ǹhi, yoo notí tàka kànàhi kpéeti, yoo mìi fudì-sa ye peuti h̀nka.

24 Ye kú kpémú-dà tee, Weèdi pà héè-ma kà pà pàkú paákpákpàama pa yàma kpèi-má, ye wòni è yòkàni pa cò̀di. 25 Pà hédà Weèdi webeèdi-dà é nì cèda nà nuñhetí. Pà dón Weèdi paà-sa-dà è dehú ye kpémú, è há hédá mení m̀ni yè paà-di. Nì há sàna duntàma-dà k'yé n'kós yòma. K'yé mà n'yòn!

26 Ye kú kpémú-dà tee, kà Weèdi é pà hédá kà pà pàkàta yòhumú paáma pà b̀hàta-má. Kà pa poòpa é hédá daapá, é taá è dò̀-à pa potòpa, mìi pú yònà é paá-sa. 27 Ma cò̀di-dà m̀e té deè nà daapá. Pà koò pú dò̀-à poòpa, pà naanà pa datòpa dò̀-à-ma-dà tenten, è pàkàta nà pa tòpa yòhumú paáma. Memá-dà kà pà déhù-nà toyónti pa paákpákpàama sàna-ti.

28 Pà yedáa-ma kpémú è yò pà pú kpèi é yáda Weèdi, ye kú kpémú-dà tee nì pà héè-ma kà pà t̀n pa yaàmàhàkpákpàaka, è pàkàta mìi de pú yònà é paá-sa. 29 Pà sùnà paáma mèm̀pà pú coó-ma-dà, è káá mekatohiká, è kpèi é teeka tòpa kpéesá, è káá paághécima. Pà sùnà yandimú-dà nà pa tòpa, è kòmta, è kò̀di pa tòpa, è bánti pa tòpa, è káá síndípaáma. Pà naanà é caka m̀ni kós-

ti-dà tɔɔpa hɛ̃nka, 30 ɛ naanà tɔɔpa yɛka cɔhàma. Pà yòn Weèdi kààtɔɔpa-dà, ɛ naanà tɔɔpa tɛemá, ɛ káá fónfón̄ti nà wákánáma, ɛ yáá s̄iima paáma cɔci. Pà pú you-nà pa báapa toòka. 31 Pà koò pú códí pa paáma hɛ̃nka, kà pà h́mpú pà pú h̄j mà t̄una. Pà dòn-ń-ma dédéí, ɛ pú káá tɔɔpa séema. 32 Hákà, pà yáá-ma dédéí ɛ yò Weèdi wedà ɛ yò mèm̄pà kú wenni pakú-pa ye kú nií-ní, pà sanà kúmú-dà. Nà mema, kà pà baà s̄ncí ɛ pakú ye kú paámà-ní, ɛ m'baàsí miya, ɛ múntà sedí mèm̄pà mà pakú-pa.

2

Weèdi sídàpu

1 F̄j̄n̄ mèn̄n̄ déhù-ko yetádi tɔɔpa paáma meheká, bá k'à dósí k'á n'yòn-ko, a kós a kó caka-sá Weèdi yìhika ɛ yèdi, ɛ yáá a sídí t̄ín wòni tɔɔpa, ɛ há t̄úmà pakú pà pakú-sa, a k̄j̄ni ye wòni a còj̄di yetádi-dà ye pesà-ní. 2 Ti m̄e yáá-ma ɛ yò, webeèdi h̄j̄nka-dà Weèdi sídí-ma mèm̄pà pakàta-pá ye kú nií-ní. 3 A maàhu ɛ yò a kó f̄t̄á-dà kà Weèdi pú n'aa n'sídàa, f̄j̄n̄ mèn̄n̄ sídí-ko tɔɔpa pa paáma h̄j̄nka, ɛ há pakú pà pakú-sá? 4 Nkèè a ȳs̄í Weèdi paásuumá, nà ni niima, nà ni mùȳ? A pú yáá ɛ yò Weèdi paásuumá-d'aa yèù ɛ yò á pentà fòumu? 5 A pakú tokpeèka-dà, ɛ yení a kó cehèna-má. N'èe kú paámà-ní, a yún a h̄j̄nka Weèdi toȳnti sàti-dà, Weèdi kó beka t̄ín daadí ni f̄j̄di nà ni sídama mèm̄ códí-ma. 6 Ye kú daadí, bá mèn̄n̄ dèè-ko kó déta-ma o paáma boutí. 7 Mèm̄pà pakú-pa suumá, ɛ penti wehimú Weèdi pesá, nà cuùmá, nà fòumu mèm̄ bá yò-pú, ye kú yaìma-dà ni kó wántá paá-má fòumu mèm̄ bá yò-pú. 8 Àmá, mèm̄pà pú you-nà-pa Weèdi toòka, ɛ yení webeèdi, ɛ naanà kpákpaàma paáma, Weèdi f̄j̄s̄adi-dà kó dodi pa h̄j̄nka. 9 Mèm̄pà kú wenni pakú-pa kpákpaàma, nánkú nà bòp̄uukú-dà kó wántá dodi pa h̄j̄nka, ɛ cetá-nà Sùwíf̄upa, kà mèm̄pà pú yòn-pa Sùwíf̄upa ɛ neé t̄j̄na-ní. 10 Hákà, mèm̄pà kú wenni pakú-pa suumá, Weèdi kó wántá pà paá-á-ma wehimú, nà cuùmá, nà wèedi, ɛ cetá-nà Sùwíf̄upa, kà mèm̄pà pú yòn-pa Sùwíf̄upa ɛ neé t̄j̄na-ní, 11 ɛ yáá Weèdi pú bahù n̄pa.

12 Mèm̄pà kú wenni paà-pa s̄iima ɛ pú yáá M̄ȳis̄i kpé̄nt̄in̄uka, Weèdi pú kó wántá pà sída nà menka kà pá sèn̄. Hákà, mèm̄pà kú wenni kà yáá-pa, ɛ há pakú s̄iima, nà menká-dà Weèdi kó wántá pà sída-nà-ma. 13 Yè pú yòn mèm̄pà bekú-pa kpé̄nt̄in̄uka s̄àadi-dà Weèdi kó diida-ma ɛ yò pà coó ni yìhika, àmá mèm̄pà t̄un-pá-dà kà h́mpú. 14 Mèm̄pà pú yòn-pa Sùwíf̄upa pú yáá M̄ȳis̄i kpé̄nt̄in̄uka. Nà mema baàkaà, pà pakú-ma kà h́mpú ɛ pú yáá. Kà pà h̄j̄n mema, pà bekú ɛ yò kà péé-ma pa yàma meheká nà pà pú kà káá-sà. 15 Pà bekú nà pa paáma meheká, ɛ yò kpé̄nt̄in̄uka békú-ma paáma, Weèdi mà tàà-á-ma pa yàma meheká. Pa yàma pà cakú-ma ɛ yò mà péé pa meheká, ɛ yídá kà m̄i tee-sá wòni n̄ic̄j̄ kà pà té bantá pa yetáka, wòni tɔɔdi ɛ peha pà kó h́mpú ɛ p̄t̄á pa còj̄di, m̄e t'èè pà cakú. 16 Mii kú wenni-dà kó fodá sídama daadí. Wenaamá n cakú-ma cakú ɛ yò, ye kú daadí Weèdi kó héé-ma kà Sèsí-Kídísì ɛ sída m̄i kú wenni sò-sá n̄pa meheká.

Sùwíf̄upa nà M̄ȳis̄i kpé̄nt̄in̄uka

17 F̄j̄n̄ mèn̄n̄ yún-kó a còj̄di Sùwíf̄u, ɛ tasí M̄ȳis̄i kpé̄nt̄in̄uka h̄j̄nka, ɛ wákáni n'aa yòn-ma

Weèdi kóóó, 18 a yáá-ma ni kpèi-sá, kà kpéńtìnùka a biòhàna a kó hǐmpú é baàta miì suu-sá. 19 A maàhu è yò fǐń dii-í-dà è kó neé é deèdi yòmma, è yòn wenikú mèm̀pà hààpu-pá yǐpu meheká. 20 A maàhu è yò a yòn mèm̀pà pú yáá-pa yìcǐ còku beko-dà, è yòn biòhànakó mèm̀pà pú kpeni-pa Weèdi còku meheká, miì tee-sá a yò yáma mómmá nà webeèdi péé kpéńtìnùka meheká-dà. 21 Fǐń mèǹn biòhàni-ko tòpa, baà tee k'à pú biòhàni a cǒđi? Fǐń mèǹn cakú-ko tòpa è yò pà dá yódá, baà tee k'à yóu? 22 Fǐń mèǹn cakú-ko è yò pà dá cǒha dǒđi, baà tee k'à ni cǒhú? Fǐń mèǹn pú dósí-ko wàci nampàta, baà tee k'à yóu ci hǒhí meheká pà cì pǒn-sá? 23 Fǐń mèǹn wákàni-ko nà kpéńtìnùka kpémú, baà tee k'à pú tǔn kà hǐmpú è cǒhú Weèdi yèdi? 24 Memá-dà pà wàtà-ma Weèdi pòkàta meheká è yò: Néna Sùwífùpa, ne pǎama-dà tee kà mèm̀pà pú yòn-pa Sùwífùpa teù Weèdi.

25 K'à tǔn kpéńtìnùka hǐmpú, cantápu yòn yècǐ-dà a pesá. Àmá, k'à pú tǔn kà hǐmpú, bá k'à cantà, yè yònà pà p'áa cantà-ma-dà. 26 Kà mèǹn pú cantà-ko tǔn kpéńtìnùka hǐmpú, Weèdi pú k'òđ dida é n'yònà mèǹn cantà-ko? 27 Ye niđò mèǹn pú cantà-kò, è há tǔn kpéńtìnùka hǐmpú, mení-dà kó wántá a sída fǐń mèǹn pú tǔn-kó kpéńtìnùka, bá n'aa kà káá-sà kà kà wàtà pòkàta meheká, k'à tǔmà cantà. 28 Mómási hǐnka, Sùwífù mónn pú bahiní nà nònfa déháma. Cantáma mómmá m̀e pú héé niì pǎa-ma o wòńku hǐnka. 29 Àmá miì tee-sá kà niđo yòn Sùwífù mónn, miì péé-sa-dà o yàma meheká. Cantápu mómmú m̀e héé Weèdi Sèdi pǎa-pu-dà niì yàma meheká, yè pú yòn nìpa pakú-pu è tǔn pà wǎhaa-sa kpéńtìnùka meheká. Sùwífù mónn duntàma pú yeèhu-nà-ní nìpa pesá, àmá mà yèhu-nà-ní Weèdi pesá-dà.

3

1 Kà memá-dà, mèǹn yòn-ko Sùwífù cònti héé m̀mónti-dà? Cantáma tǒhèni niđo m̀mónya-dà? 2 Ye cònti wehi-í-ma sàma pǐndicí weñni, è yáá Sùwífùpa-dà Weèdi cedí é kǒđ-ma ni wemá. 3 T'aá kó n'yò m̀móma, pa pàcǒ de pú códí-mà Weèdi yihika. Ti kó n'yò yè kó neé é kpaná-dà Weèdi kó n'códí-ma? 4 Fóú! Ti yònà è n'yáá è yò, bá kà nìpa weñni yòn nuñhetí yamma, Weèdi meni cakú webeèdi-dà, è yáá pà wàtà Weèdi wemá meheká è yò:

Pà kó bantá-ma
è yò a coó a wemá meheká.
kà pà m̀e a sídàa-nà,
a kó dii-í-ma ye sídàma.

5 Àmá kà kpákpàama ti pakú-ma hǒ hédá kà Weèdi cócóma é fodá, ti kó n'yò ba? Ti kó n'yò Weèdi pú códí-dà kà ni yǒn ti touka? N weì miì nìpa wekúma-dà. 6 Fóú! Kà Weèdi pú códí, nté ni kó hǐmà é sída fòũku?

7 Háka, kà n nuñhetí-dà kó hédá kà Weèdi webeèdi é d̀hà é fodá-ní, é wekàna ni yèdi, baà há tǔmà tee kà nìpa n kpadì è yò n yòn niùsǐn? 8 Pàcǒ hǒ n'kpèi ti t̀epú é ti púá è yò tǐnti-dà hǒ n'cakú è yò: Tí pǎa-nà kpákpàama k'yé teha kà suumá é yeèni. Baà tee kà ti pú kó mà paná? Ye kú

yammà sàna Weèdi-dà é yǝ́n pa toòka.

Òcǝ́n pú coó Weèdi yìhika

9 Ti kó mà kòu é n'yò badà? Tínti mèm̀pa yòn-pa Sùwífùpa, ti hata-á-dà boocí tóci kpéepá Weèdi yìhika? Fóú! N múntà yò wekànapú-dà è yò Sùwífùpa nà mèm̀pa pú yòn-pa Sùwífùpa, pa weñni péé s̄iima núnti meheká-dà. 10 Pà wàtà Weèdi pòkàta meheká è yò:

Nii kós mèǹn coó-ko Weèdi yìhika,
bá òcǝ́.

11 Òcǝ́n kós mèǹn káá-ko yàma,
òcǝ́n kós mèǹn penti-kó Weèdi.

12 Pa weñni wéi còdsuukú-dà,
pa weñni fédi-í-ma.

Òcǝ́n kós mèǹn pakú-ko suumá,
bá òcǝ́.

13 Pa nùka wemá-dà s̄iñ,
è yònà híúdi mèǹni hèi-dí.
Nà pa dencí, kà pà bání tòpa.

Pa nùka wemá
yònà waàbíidotá dòdòma-dà.

14 Pa nùka s̄únà nodàma-dà,
nà wemá mèm̀mà pú naa-má.

15 Pa tàka-dà wáhi
niikòùpu híñka.

16 Kà pà yèè-sa,
pà hǝ́ fíwá-ma
pà pètà-nà-sa weñni pa còku meheká,
è té hédá yañcǝ́hàma cǝ́d̄i.

17 Pà pú yáá còku,
pà kó yèè-ku,
é m'péé wèèdi nà tòpa.

18 Pà pú káá Weèdi wantaf̄di báa cǝ́ma.

19 Ti há yáá-ma è yò kpéñtìnùka cakú-sa weñni, k'èè cakú mèm̀pa kà tùn-pá kpémú-dà. Mema, òcǝ́n pú kó wántá n'káá ò kó caka-sá é pútá o cǝ́d̄i, niku weñni kó bantá-dà kú yetádi Weèdi yìhika. 20 Ye kú kpémú-dà tee, Weèdi pú kó diida-má nido è yò ò coó ni yìhika, è yòpu kpémú ò tùnà kpéñtìnùka hímpú. Kpéñtìnùka tempú-nà s̄áadi nìpa-dà kà pà bahiní pa s̄iima pà paà-ma.

Mì tee-sá kà nii coó Weèdi yìhika

21 Sákù-ní, Weèdi ti bekáà-á-ma ni hǎmpú è ti kpáhini niicoópa, kà kpéńtínùka pú n'dúní ye meheká. Kpéńtínùka pòkàhi nà Weèdi wetéńápa kpéhi de yè yò weé-pu-dà. 22 Weèdi hǎ kpáhina nipa niicoópa, pà tàà tǎn wòni-dà pa dandaní Sèsí-Kídísì hǎnka. Nì mēe yè pàkú mēmpà kú weńni-dà tàà pa dandaní Kídísì hǎnka, è yáá ni pesá, òcǎn pú ceń n'òo tǎu. 23 Nìpa weńni pàà sǎma-dà, kà Weèdi mēe pà mǎnta ni wehimú. 24 Hákà, Weèdi pà kpáhini niicoópa fàdà-dà ni pàásuumá meheká, nà Sèsí-Kídísì mēnǎ pà don-kó sǎma meheká. 25 Mení-dà Weèdi kǎma, kà p'òo pàà dǎhadi, k'òo hǎma é hùtá é deeda mēmpà ò dań-pa sǎma. Ye kú dǎhadi bekú Weèdi coóma sápu-dà, mēma neé é hée-ma, kà Weèdi é pàà mùyǎ, nì pú yǎn nìpa toòka sǎma pà de pàkú-ma hǎnka dekàà wòni. 26 Ye dǎhadi túmà bekú è yò Weèdi kàà coó-ma nà yenì-ní. Nì mēe kpèi é n'coó-ma, é túmá hédá kà mēmpà dań-pa Sèsí é n'coó.

27 Yè yòn-mà mema, yècǎi túmà péé-dà ti kó neé wákáná-nà-sa kú hǎnka? Àà, ye kú yańya kóó. Baà kpémú tee? Mìi tee-sá, kpéńtínùka tuńnamá koò pú héé. Mìi héé-sa, á taàa a dandaní-dà Sèsí hǎnka. 28 Tǎnti yáá è yò Weèdi hǎ diida nido è yò ò coó, è yòpu kpémú-dà ò tàà o dandaní Sèsí hǎnka, yè pú yòn ò pàà-ma kpémú-dà kpéńtínùka bekáà-sa weńni. 29 Nkéè Weèdi yòn Sùwífùpa cǎdi kú Weèdi-dà? Nì mēe té pú yòn boocí tǎci kpéedí-i? Mema kè, nì mēe té yòn boocí tǎci Weèdi-dà, 30 è yáá Weèdi yòn nìcǎ-dà. Mení-dà kó hédá kà Sùwífùpa mēmpà camù-pa ní n'coó nà pa dandaní kpémú, mení-dà mēe té kó hédá kà boocí tǎci mēncì pú camù-ci ní n'coó nà ci dandaní kpémú. 31 Kà ti hǎn mema, miya kpèi caka è yò kà ti káá dandaní, kpéńtínùka koò pú héé yècǎi-dà? Fóú! Múńdikaà, ye kú wòni-dà ti bekú-ma kà yòn-ma yècǎi nà móma.

4 Mìi tee-sá kà Weèdi de diida Àbààhám niicoóko

1 Ti kó n'yò mǎma-dà ti yàdo Àbààhám hǎnka? Mmóya-dà ò de déta-ma n'òo cǎdi kú nǎti? 2 K'yè yònà Weèdi de didà Àbààhám niicoóko tǎnà ò de pàà-nà kpémú-dà, ò de kó neé fón-ma nìpa yìhika. Àmá ò de pú kó neé mà hǎn Weèdi yìhika. 3 Nte hákà pà wàta-sa Weèdi pòkàta meheká: Àbààhám de taà o dandaní Weèdi hǎnka-dà, nà meni kú kpémú mēekà, kà n'òò diida niicoóko. 4 Kà nì pàà tǎmú, pà h'ǎ kǎma mu boutí. Ye boutí pú yòn pàdí, tì yòn niì-dà p'òò bànsá. 5 Kà nì há pú pàà tǎmú mùcǎmù, àmá k'ò tàà o dandaní Weèdi mēnì hǎ diida-dí niisǎmma è yò pà coó, nì k'òò tódá niicoóko-dà n'òo dandaní kpémú. 6 Ma cǎdi-dà Dǎfítì de weé-ma. Nido Weèdi pú wáńta-ko kú tǎnà, é neé òò diida niicoóko, o kú wèèdi hǎnka-dà ò de wedà-ma, è yò:

7 Wèèdi-dà péé-nà

Weèdi kpí-pa kú yetáka,

é deeda pa sǎma.

8 Wèèdi-dà péé-nà nido

Weèdi pú kań-ko kú sǎma.

9 Ye wèèdi péé Sùwífùpa mēmpà cantà-pa kpémú cǎdi-dà, nkéè nì mēe té péé boocí tǎci mēncì pú cantà-ci kpémú? Ti yò weépu-dà è yò, Àbààhám de taà o dandaní-dà Weèdi hǎnka, kà n'òò diida

niicoóko nà meni kú kpémú. 10 Mii há de paà wòni ìmmóni-dà? Ò de cantà t́ín wòni-dà, nkéè ò de mun pú cantà t́ín wòni? Ò de mun pú cantà t́ín wòni-dà. 11 K'ó neé é cantá, Àbààhám de coó-ma Weèdi yìhika, mìi tee-sá ò de taà o dandaní ni h́ínka. Ye kú dàhàka-dà, ò neé é taànta-má cantáma yídó. Ye yídó mée de bekú è yò Weèdi ò didà niicoóko-dà nà dandaní ò káá-di kpémú. Ma kú bookù-dà, Àbààhám kpántà-ma mèm̀pà kú wenni tàà-pa pa dandaní Weèdi h́ínka báàa, bá kà pà pú cantà. Weèdi mée té pà dìi niicoópa-dà. 12 Ò mée té yòn mèm̀pà cantà-pa kú báàa-dà, mèm̀pà cantà-pa è pú neèhi pa cantáma c̀̀̀di h́ínka, àmá mèm̀pà t̀̀nà-pa ò de h́impú, è káá dandaní ò de káá-di kà pá neé ò cantá.

Weèdi nuùhínádi péé mèm̀pà dań-pa kpémú-dà

13 Weèdi de h́ínà Àbààhám nùdi n'òo yaàbíiká-dà, è yò pà kó wántá kpàa fòuku. Ye nùdi-ní, Weèdi de pú ni h́ínà, è yòpu kpémú-dà Àbààhám de t̀̀nà kpéńtìnùka h́impú. Nì de mà h́in, è yòpu kpémú-dà ò de taà o dandaní ni h́ínka, kà nì mée òò dida niicoóko. 14 K'yè yònà mèm̀pà t̀̀n-pá kpéńtìnùka h́impú c̀̀̀di-dà k'ó kpàdi Weèdi h́ínà nùdi è yò nì kó ti k̀̀̀-*sa*, ye wòni dandaní pú yòn yèc̀̀-*dà* meme-è, nùdi Weèdi h́ínà-di mée té koò pú yòn yèc̀̀-*meme-è*. 15 Háka, kpéńtìnùka-dà yíkàni Weèdi f̀̀di. Kpéńtìnùka k̀̀̀-*sa*, yetáma h́j n'k̀̀̀.

16 Kà memá-dà, Weèdi h́ínà nùdi è yò ti kó kpàa-sá, nì yè h́ínà mèm̀pà kó taàa-pá pa dandaní ni h́ínka kpémú-dà, k'yé teha kà ní n'yòn fàdà pađí. Nùdi Weèdi h́ínà-di, mée yòn Àbààhám yaàbíiká weñni kpéedí-dà. Nì pú yòn mèm̀pà t̀̀n-pá kpéńtìnùka kpéedí c̀̀̀di, àmá nì yòn nà mèm̀pà dań-pa è yònà Àbààhám kpéedí-dà. Àbààhám yòn ti weñni báàa-dà, 17 é n'yònà pà wàtà-*sa* Weèdi pòkàta meheká è yò: M'aa h́ínà, k'à yòn boocí d̀̀̀di báàa-dà. Ò yòn ti báàa-dà Weèdi yìhika, mìi tee-sá ò tàà o dandaní ni h́ínka. Ye mení-dà yáhini kpíípa, mení-dà mée h́j paá niyya nà héci. 18 Àbààhám menn baà de dań-ma, n'èè baà de yòo tańtá-mà è yò nì koò dá n'dań. Ò de taà o dandaní Weèdi h́ínka-dà, ye kú kpémú-dà tee ò kpántà-ma boocí d̀̀̀di báàa, é n'yònà Weèdi d'òò cakáà-ma è yò: A yaàbíiká k'ó n'wehi-í-ma. 19 Weèdi d'eè n'òò cakáà, k'ò káá beeká kòta kpéemá-dà. Nà mema, o dandaní de pú bókaa, n'òò baà de yáá-*sa* è yò ò t̀̀sí k̀̀̀mú, k'òo poòo Sàdáa koò pú kó neé pedá. 20 Weèdi de ò h́ínà-di nùdi kú béka, ò de pú paà yaammàhàka kàdéé kàdéé. Múńdikaà, o dandaní de dođhaà é kpeka-á-ma, k'ó duntà Weèdi. 21 Ò de yáá-*ma* dédéí, è yò Weèdi káá-ma kpeèti è kó neé paá, nì h́ínà nùdi è yò nì kó paá-*sa*. 22 Nte mìi tee-sá kà Weèdi de ò dida niicoóko, n'òo dandaní kpémú. 23 Ye wenòdi pà h́in-di è yò: Kà Weèdi òò dida niicoóko, pà pú nì wàtà Weèdi pòkàta meheká Àbààhám kú kpémú c̀̀̀di. 24 Pà nì wàtà ti kú kpémú-dà mée té deè. Dandaní ti káá-di-dà mée té kó n'tee, kà Weèdi é ti diida niicoópa ni yìhika, è yáá ti dań ni h́ínka mení mènì yáhina-di kpíípa meheká, ti Teó Sèsfi. 25 Weèdi hédà kà p'òò kòò ti s̀̀̀ma kpémú-dà, àmá kà n'òò yáhina è kó ti kpáhina niicoópa ni yìhika.

1 Weèdi ti òò-má kpémú niicoópa ni yìhika nà ti dandaní kpémú, wòni menì ti péé wèèdi meheká-dà nà mení, nà ti Teó Sèsí-Kídísì kpémú. 2 Mení-dà kpetà còku kà Weèdi ti paà ni paàsuumá è yòpu kpémú ti taà dandaní o hìnka. Ye paàsuumá hìnka-dà ti tasí-ma kà yaannaakú ti sùnà, mìi tee-sá ti daní è yò Weèdi kó wántá ti totá-nà ni wehimú. 3 Mìi dðhaà haà-sa miya, yè naa-á-ma sàma nà ti yon-má nánkú. Ti há yáá-ma è yò nánkú-dà kòni mùyɔ, 4 kà mùyɔ kòni nedáma beíma meheká, é yídá kà nedáma tðhèni damma. 5 Ye kú dammà há pú bántí, è yáá nà ni Sèdi nì ti pei-dí-dà, Weèdi sùnà-ma ni dókàma ti yama meheká.

6 Ti de mun káà kós tìn wòni kpeeti, kà Kídísì-dà é tenni kpíi tìnti niisimma kpémú, wòni Weèdi de hìnà-di. 7 Yè dòn-í-ma, è yò nìi teha é kpíi niicoóko fèudi. K'yè púdí òcɔn kó neé é paà-ma datí é kpíi niisudó kpémú. 8 Àmá, nte Weèdi bekáa-ma kú bookú ni dókàma ti hìnka: Ti de káà yòn niisimma, kà Kídísì é kpíi ti kpémú. 9 Dðhadi ò paà-di ti kpémú-dà ti kpáhina sàmà niicoópa Weèdi yìhika. Mèekà, ò kó tùmá ti fìhina-á-ma Weèdi fɔdi meheká. 10 Ti de yòn Weèdi kààtòpa-dà, kà ni bíitá kúmú é hédá kà ní tón é ti naaka-nà. Ti há tón é naaka-mà nà mení sàmà, ti yáá-ma sukú è yò nì kó ti fìhina nà ni bíitá fòumu. 11 Mìi múntà haà-sa, yè ti naa-á-ma Weèdi yìhika, nà ti Teó Sèsí-Kídísì héè-ma kà tí naaka sàmà nà Weèdi.

Àdám nà Kídísì paà-sa nipa fòumu meheká

12 Nìi òcɔ-dà tee kà sùma é dúú-ní fòuku meheká, mení-dà Àdám. É yídá kà sùma é teè-ní kúmú. Memá-dà kà kúmú hadi nipa weñni, mìi tee-sá pa weñni paà sùma-dà. 13 Kà Weèdi é neé kɔɔ kpéntinùka Mòyisì, sùma de yòo péepu-dà fòuku meheká. Kpéntinùka há de mun kós tìn wòni, kà Weèdi pú kañ nipa sùma. 14 Nà mema, é cɛɛ-nà Àdám háá nà Mòyisì wòni, kúmú de bekáa-á-dà mu kpeeti sápu. Mù de hadi-í-dà nipa, bá nà mèmpa de pú paà-pa sùma è yònà Àdám mènè de pú tynà-ko Weèdi hìmpú.

Àdám de yòn mènè kó tenni-kó-ní yohinamá-dà. 15 Àmá Àdám sùma ceñ-nà-á-ma padí Weèdi ti pei-dí fàdà. Mòmasí, nido òcɔ kú sùma-dà tee nipa dósodi kpíi-má. Àmá Weèdi paafadadi wehi-í-ma é mà haà. Ye padí, Weèdi nì pei fàdà niku dósodi nà nido òcɔ kú kpémú-dà, Sèsí-Kídísì. Mení-dà mèe héé. 16 Weèdi padí teèhu-nà-sa-ní ceñ-ma nà nido òcɔ kú sùma kpéesá. Nido òcɔ kú sùma-dà tee kà Weèdi sídama é tenni, háá é yó tanà pa toòka yómma. Àmá Weèdi paafadadi meni, hɔ kpáhina nipa niicoópa-dà Weèdi yìhika, nà pà baà paà-sà sùma dósodi. 17 Mòmasí-dà, nido òcɔ kú sùma-dà tee kà kúmú hadi nipa, n'òo kú cɔɔdi kpémú. Àmá nà Sèsí-Kídísì menn, Weèdi pɔn nipa nìi dósodi-dà. O kú kpémú-dà tee kà Weèdi pà pɔn ni paàsuumá, è pà kpáhini niicoópa ni yìhika. Nà mení, pà kó wántá péé n'fòu-ú-ma, é péé òò n'wódi-nà.

18 Ye wòni, é n'yònà nido òcɔ kú sùma teè-ma-ní nipa weñni toyónti, ma cɔɔdi-dà nido òcɔ paà-ma k'yè coó, é fìhina nipa weñni, é pà paà fòumu. 19 Nido òcɔ-dà de yetà-nà Weèdi, ye wòni kà nipa weñni é hìn niisimma. Ma cɔɔdi hìnka, nìi òcɔ-dà mèe té yeekaà-nà Weèdi toodí, kà nipa dósodi é kpántá niicoópa ni yìhika.

20 Kpéntinùka-dà dúú-ní, kà sùma é dðhà é wédá. Àmá sùma wéní-sa, Weèdi paàsuumá hɔ dðhà

é wehika-sá-dà. 21 Ye wòni, é n'yònà s̄jima de kákàama kpeèti è kó neé é kòu nìpa, memá-dà Weèdi paàsuumá m̄e té káa-ma kpeèti è kó neé kpáhina nìpa kà pá h̄in niicoópa, ye wòni é déta fòumu m̄emù bá yòpú, nà ti Teó Sèsí-Kídísì yèdi.

6 **Ti kpíi-í-ma s̄jima yìhika, àmá è fòu nà Kídísì**

1 Kà memá-dà, ti kó mà kòu é n'yò ba? Ti kó n'yò tí n'sòncí-dà s̄jima meheká k'yé teha kà Weèdi paàsuumá é d̄hà é wehika? 2 Fóú! T̄jnti m̄empà kpíi-pá s̄jima yìhika, nté ti kó h̄imà é t̄má é n'fòu ma meheká? 3 Ne pú yáá è yò t̄jnti m̄empà tásí-nà-pa Sèsí-Kídísì kà pá ti cóntá, ti péè óò kpíi-nà-á-dà o k̄mú meheká? 4 Nà cónti ti paà-ti, ti péè óò kpíi-nà-á-ma o k̄mú meheká. Àmá Weèdi kpeèti s̄ati ò yáhinà-á-ma-ní kpíipa meheká, k'yé teha kà ti m̄e té n'fòu fòumu p̄amu meheká.

5 Bemú-dà ti de ò múnà-nà-ma tenten, ti de péè óò kpíi-nà t̄jñ wòni. Ma c̄òdi-dà m̄e té deè, ti k'òò m'mún-nà-ma ti kó yántá t̄jñ daadí é n'yònà mení. 6 Ti yònà é n'yáá è yò, nido ti de yòn-ko dekáà, pà péè óò kp̄j-ma kpíidokú h̄jñka nà Kídísì, è kp̄i kà ti dàa m̄èh̄n ti tee-nà-ko s̄jima paáma é kpíi, kà ti koò dá n'yòn s̄jima n̄m̄ma, 7 è yáá m̄èh̄n kpíi-kó, ò f̄tá-á-dà s̄jima n̄ku meheká. 8 Kà ti kpíi nà Kídísì, ti dañ-ma è yò ti kó t̄má péè óò n'fòu-nà. 9 Ti yáá-ma è yò Kídísì yántà-mà kpíipa meheká, ò koò pú kó kpíi daadí yèni, k̄mú m̄e koò pú káa n̄òti o h̄jñka. 10 Ò kpíi s̄jima kpémú-dà còku m̄ac̄ s̄àdi. Àmá s̄amà, ò fòu-ú-ma, ò m̄e fòu Weèdi kpémú-dà. 11 Néna m̄etékà, né tódá ne c̄òdi kpíipa s̄jima yìhika, é tódá ne c̄òdi fòupa Weèdi kpémú nà múnáma ne káa-ma nà Sèsí-Kídísì. 12 Yè yòn-mà mema, ne koò dá teha kà s̄jima é teeka ne w̄h̄nku m̄ènkù kó kpíi-ku daadí yèni, ne m̄e koò dá k̄j̄ ne c̄òdi nens̄jnyà kù kp̄i-sá. 13 Ne koò dá n'tónkù ne w̄h̄nku bèmbèka é kà m'pakú-nà s̄jima, ne dá kà kpáhina niya ne kó m'pakú-nà-sa kpákpàama. Àmá, né k̄j̄ ne c̄òdi Weèdi, é n'yònà m̄empà de kpíi-pá é tón é yántá-ní. Né k̄j̄ ne w̄h̄nku weñni Weèdi, kà kú n'yòn niya ne pakú-nà-sa suumá. 14 S̄jima koò k̄j̄ kpeèti ne h̄jñka, miì tee-sá ne koò pú péè kp̄j̄tinùka meheká, àmá ne péè Weèdi paàsuumá meheká-dà.

Yèdi s̄jima n̄nti meheká é h̄in Weèdi deho

15 Kà memá-dà, ti kó neé-dà é n'yò, kp̄j̄tinùka koò pú ti t̄dí-mà, ti kó neé-dà é m'pakú s̄jima miì tee-sá ti péè Weèdi paàsuumá meheká? Fóú! 16 Ne pú yáá è yò kà ne dehú niì kpémú è yòn o n̄m̄ma, è pakú ò h̄impú, ne h̄j̄ kpántá ye yañn n̄m̄ma-dà? Kà s̄jima-dà, mà kó ne kònà k̄mú meheká-dà. Kà ne m̄e you-nà Weèdi-dà toòka, k'yé ne kònà fòumu m̄emù coó-pu meheká. 17 Tí m̄úntá s̄e Weèdi nà ne kpémú! Ne de yòn s̄jima n̄m̄ma-dà dekáà wòni. S̄amà-ní, kà né teha nà ne yàma weñni, bih̄anamá pà ne k̄j̄-ma, è t̄jñ mà h̄impú. 18 Ne yeè s̄jima n̄nti meheká-dà, é h̄in s̄amà coóma n̄m̄ma. 19 N weì miì nìpa wekúma, miì tee-sá ne yòn nìpa-dà kà ne yekàma mun pú wehi. Dekáà, ne de k̄j̄ ne c̄òdi è yòn yóh̄mú nà kpákpàama paáma n̄m̄ma-dà, kà ne fòumu yòn s̄òkací. S̄amà-ní, né k̄j̄ ma kú bookú ne c̄òdi, é n'yòn coóma n̄m̄ma, k'yé teha kà ne fòumu ní

n'déhi Weèdi yìhika.

20 Ne de káà yòn t́ín wòni s̀ìma nùmma, coóma paáma de pú ne yèi. 21 Ye kú wòni-hò, ne de cóǹti ìmmónya-dà ye kú paámà mehekà? Yenì kpéédì, kà ne dentà-ní ye paáma, yè hò ne n'yònà fèci-dà, mìi tee-sá mà ne kùn-nà kúmú mehekà-dà. 22 Àmá sámà-ní, Weèdi ne denà-ní s̀ìma meheká, kà né kpántá ni nùmma-dà. Ye wòni, cóǹti ne káá-ti ye meheká, héé ne paáma-dà é n'weni Weèdi yìhika, kà né wántá déta dadèndèni daadí fòumu mèmù bá yò-pú, 23 è yáá s̀ìma boutí héé kúmú-dà, àmá paadí Weèdi pòn-dí fàdà, yòn fòumu mèmù bá yò-pú-dà, ti kó taá m'péé-pu kú meheká, è mún nà ti Teó Sèsí-Kídísì.

7 **Kpé́ntìnùka koò pú káá noòti ti h́ínka**

1 N kúcàpa nà n potòpa-nà, ne yáá-ma sukú n kpèi é ne caka-sá, mìi tee-sá ne wekáà-nà-á-dà kpé́ntìnùka. Kpé́ntìnùka káá noòti nìi h́ínka ò káà fòu t́ín wòni-dà. 2 K'yé n'yònà poòo tódà dòo. Kpé́ntìnùka hò ò m'boú n'òo dòo, k'òo dòo-dà káà fòu. K'òo dòo há kpíi, kpé́ntìnùka koò pú hò ò m'boú nà mení. 3 K'òo dòo káà fòu, k'ò yídà è taá è yan dòo tòo, pà hò n'yò ò còhú dòodí-dà. Amá k'òo dòo kpíi, ò káá-ma foóma è kó neé yan dòo tòo, ye wòni ò pú còhú dòodí. 4 Ma còòdi-dà mèetékà nà néna n kúcàpa nà n potòpa-nà. Kpé́ntìnùka yìhika, ne yònà kpíipa-dà, è yáá kúmú Kídísì kpíi-pú kpíidokú h́ínka ne múnà nà mení. Ne yòn tòo òcòh kú kpéepá-dà, ye tòo òcòh-dà mèe héé, mènè yántà-ko kpíipa meheká, è kpèi tí m'pakú mìi suu-sá Weèdi kpémú. 5 Ti de káà fòu t́ín daadí ti yàma kpèkaama, kpé́ntìnùka de hemù ti meheká ti kpèi-sá-dà k'yè pú sudi, kà ti yè pakú, k'yè ti kòdi-nà kúmú meheká. 6 Àmá sámà-ní, kpé́ntìnùka koò pú ti tee, è yáá ti kpíi-í-ma menká mènka de ti núntí-ka yìhika. Ti kó neé-ma é deha sákù Weèdi kpémú nà paápàama, kà ni Sèdi ti túdí. Ti koò pú dehú Weèdi kpémú, nà paákpémma è t̀ùn kpé́ntìnùka h́impú.

Kpé́ntìnùka pú kó neé é fhina nido s̀ìma meheká

7 Ti kó n'yò badà sámà? Ti kó n'yò kpé́ntìnùka-dà tee s̀ìma? Fóú! Àmá kpé́ntìnùka-dà tee ká n yáda s̀ìma héé-sa. N de pú kó yáda pà toò-sa bino s̀ìma, kà pà de pú watà kpé́ntìnùka meheká è yò: Dá paná bino tòo kpéésá h́ínka. 8 S̀ìma déta ye kú bòdi-dà, è yèi kpé́ntìnùka h́ínka, ye wòni é hehta n meheká bino kpéésá weñni. Kà kpé́ntìnùka kóó, s̀ìma kpíi-í-dà. 9 N de mun pú yáá t́ín wòni kpé́ntìnùka, n de fòu n kpèi-má-dà. Àmá kpé́ntìnùka há tènì-má-ní, kà s̀ìma-dà é fòuda, 10 kà mmí há kpíi Weèdi còku meheká. Ye wòni, kpé́ntìnùka mènka de yònà é n túdí-ka fòumu meheká, kà ká n túdí kúmú meheká. 11 S̀ìma déta ye kú bòdi-dà, é yincí kpé́ntìnùka h́ínka, é n yehina, é n kòu. 12 Háka, kpé́ntìnùka nà hòowencí nuka péé-nà-ní Weèdi pesá-dà. Hòowencí nuka mèe coó-ma, è sudi.

13 Niiya mìi suu-sá há kó neé h́in-í-dà n kòu-sa? Fóú! S̀ìma yeè nà mìi suu-sá-dà é n kòó kúmú. Ma kú bookú-dà hòowencí nuka héè-ma ká n bantá è yò s̀ìma pú sudi, nà mà s̀ìn k'yè sáápu.

Sj̄ima-dà non niifòuò

14 Ti yáá-ma è yò kpéńtìnùka yeèni nà Weèdi pesá-dà. Mmí há yòn niifòuò-dà, kà pà n yeèè-nà sj̄ima, kà n yòn ma núnn. 15 N pú yáá n pàkú-sa. N pú pàkú n kpèi-sá, n múntà pàkú n pú kpèi-sá-dà. 16 Kà n pàná n pú kpèi-sá, n h̄ bantá ye pesá-dà è yò kpéńtìnùka sudi. 17 Ye wòni, mmí p'èè pàná, àmá sj̄ima mèmà péé-ma n meheká-dà yè pàná. 18 N yáá-ma è yò suumá kóó n meheká, n wei mmí nido nà n dàa-dà. Hákà, é m'bohòta suumá pàáma, yè péé-ma n meheká, amá n kó h̄má é mà pàná, mí-dà n dòn-nà. 19 Suumá n kpèi-má, n pú h̄ neé mà pàá, àmá sj̄ima n pú kpèi-má, memá-dà n pàkú-ma. 20 Kà n pàná n pú kpèi-sá, ye wòni mmí pú yè pàná, sj̄ima mèmà péé-ma n meheká-dà yè pàná.

21 Ye wòni-dà, n bantà-ma pàámà memà: Kà n kpèi é pàá suumá, n h̄ n'hòtà sj̄ima-dà n wóó wóó kà n mà pàkú. 22 N mónní, n meheká, n naanà-á-ma Weèdi kpéńtìnùka. 23 Àmá n meheká, n déhà kpéńtìnùdi tòdi-dà kà nì ceń, è m̄dù-nà n yaṁmàhàsuudí múń-nà-di. Ye kpéńtìnùdi-dà n kpáhìnà sj̄ima mèmà dehú-ma n meheká, ma kpenáku. 24 N seń-ń-ma! Wodà kó n f̄hina wòńkù menkù kú meheká? Kù n k̄unti-nà k̄umú meheká-dà. 25 Tí tóná Weèdi mènì n f̄hìnà-di, nà ti Teó Sèsí-Kídísì yèdi.

Ye wòni, nà n mónní kú yaṁmàhàdi, n yòn Weèdi kpéńtìnùka núnn-dà. N há yòn-mà niifòuò, n yòn sj̄ima núnn-dà.

8 Weèdi Sèdi k̄onì-pu fòumu nìpa

1 Sámà-ní, Weèdi koò pú kó sída é k̄óó yetádi mèm̄pà múń-nà-pa Sèsí-Kídísì, 2 è yáá kà nido múń nà Sèsí-Kídísì, Weèdi Sèdi mènì ti k̄onì-di fòumu-dà héé o kpéńtìnùdi. Ye kú kpéńtìnùdi-dà a f̄hìnà sj̄ima nà k̄umú kpéńtìnùka meheká. 3 Weèdi pàá M̄yísì kpéńtìnùka de pú kó neé é pàá-sa-dà, mìi tee-sá nìpa s̄ònti-dà de kà kpanì. Nì de tòn-ní ni mónní kú bíitá-dà, kà tá t̄eni wòńku mèn̄kù yònà-ku niis̄j̄mma kpékú meheká, è kó pà f̄eda sj̄ima n̄dku meheká. Ye kú pàámà-dà bekú, è yò Weèdi sídàà sj̄ima mèmà dehú-ma nìpa meheká. 4 Nì pàá miya, è kpèi tí neé m'pàkú kpéńtìnùka h̄impú-dà déd̄éí. Ye wòni ti koò pú kó n'fòu ti wòńku kpèi-sá meheká, àmá Weèdi Sèdi-dà kó ti t̄udí. 5 Mèm̄pà fòu-pa pa wòńku kpèi-sá kú meheká, h̄ m'bohòta kù kpèi-sá-dà. Mèm̄pà há fòu-pa Weèdi Sèdi kpèi-sá kú meheká, h̄ m'bohòta nì kpèi-sá-dà. 6 Kà nì bohòta wòńku kpèi-sá, yè h̄ ò kònà k̄umú meheká-dà. Kà nì m̄e bohòta Weèdi Sèdi kpèi-sá, k'yè té ò kònà fòumu nà wèèdi meheká. 7 Mèm̄pà bohòta-pá wòńku kpèi-sá weñni, yòn Weèdi k̄àt̄òpa-dà. Pà pú t̄un ni kpéńtìnùka h̄impú, pà múntà pú kó neé kà t̄una. 8 Mèm̄pà fòu-pa wòńku kpèi-sá meheká, pú kó neé é pàá k'yé naaka Weèdi.

9 Àmá néna, ne pú fòu wòńku kpèi-sá meheká, ne fòu kà Weèdi Sèdi-dà ne t̄udí, mìi tee-sá nì péé ne meheká. Kà Kídísì Sèdi pú péé nì meheká, ò pú yòn o kóó. 10 Kà Kídísì péé ne meheká, ne wòńku baà kó kpíi-ma nà sj̄ima kpémú. Hákà, Weèdi ne kpáhìnà-mà niicoópa ni yìhika, ni Sèdi kó ne pàá-á-ma fòumu. 11 T̄umàkaà, Weèdi mènì yáhìnà-di Sèsí, kà nì Sèdi péé ne meheká, nì m̄e té kó wántá yáhìnà-á-ma ne wòńku mèn̄kù kó kpíi-ku. Nì kó wántá èè pàá-ma, nà nì Sèdi

mèni péé-di ne meheká kú noṭti.

12 Yè yòn-mà mema n kúcàpa nà n potṣṣpa-nà, yè békú tí n'fòu Weèdi Sèdi kpèkaàma-dà, ti dá n'fòu ti wònku kpèkaàma. 13 Kà ne tòn wònku kpèkaàma, ne kó kpíi-ma. Àmá, kà ne hédà ne wònku paàma, nà Weèdi Sèdi kú noṭti, ne kó n'fòu-ú-ma. 14 Weèdi Sèdi túdí-pa weñni yòn Weèdi bíhí-dà. 15 Weèdi Sèdi ne détà-di pú yòn Sèdi mèni ne kpáhini-di númma, è tùmà ne sùnì wantafṣdi. Àmá nì yòn Sèdi mèni héu-di-dà kà ne hṣn Weèdi bíhí, è tùmà héu kà ti yún Weèdi è tonà: Ti Báà! Ti Báà! 16 Weèdi Sèdi mónní-dà ti cakú ti yàma meheká è yò ti yòn Weèdi bíhí. 17 Ti yòn-sa kpémú ni bíhí, nì kó wántá ti kṣṣ-ma káma nì hínà-ma ti kpémú. Tínti nà Kídísi-dà kó mà teeka, mì tee-sá ti péè òò yon-nà nánkú, è kó wántá péé òò m'péé-nà o wehimú meheká.

Weèdi kpèi kà nìpa wántá m'péé ni wehimú meheká-dà

18 N yáá-ma è yò nánkú ti yon-kú yenì, kú pú yòn yècṣ Weèdi kó wántá ti fohina-pú wehimú yihika. 19 Weèdi paà-sa niya weñni fòuku meheká ceí-ma k'yèè cákádí, wòni Weèdi kó fohina-dí ni bíhí wehimú. 20 Ye fòuku niya há péé niya mì yòn-sa héci kpeeti meheká-dà. Ye mónyá de pú kpèi mema, àmá Weèdi-dà yè tàà ye kú kpeeti meheká. Háka, dañma baà káà kaá-ma ye fòuku niya kpémú. 21 Daadí kó pedá kà Weèdi é fṣhina-á-ma nì paà-sa weñni. Noṭti mènṣi yè fíóni-ti è yè kpáhini númma, nì k'èè fèda-á-ma ti nòhi meheká. Nì paà-sa weñni kó wántá détá-ma foóma, Weèdi bíhí kó wántá n'káá-ma ni wehimú meheká. 22 Ti há yáá-ma è yò háà nà yenì, Weèdi paà-sa weñni káà kṣhú-ma, è you dónkú é yònà poòò mènṣi kó pedá-ko. 23 Ye kú cṣṣdi há pú kú you. É péé-nà tínti Weèdi pei-pá ni Sèdi, kà nì yòn paucedí ni paká meheká, ti mèe té kṣhú-ma ti yàma meheká, è ceí-nà Weèdi kó ti kpáhina-má ni bíhí mónhí, é dontá ti wònku dédéí. 24 Weèdi ti fṣhina-á-ma, àmá ti káà péé dañma meheká cṣṣdi-dà è ceí-nà. K'à há déhà a de ceí-sa, a koò pú hṣ tùmá é n'yò n ceí mì. Niya a mádí-sá n'aa nòhfa, a hṣ tùmá n'káà yè ceí-ma? 25 Kà ti há pú mádí ti ceí-sa, ti hṣ yè n'cei nà mùyo-dà. 26 Ma kú bookú-dà Weèdi Sèdi mèe té hṣ tènì é ti tempa-nà-ma, tínti mèmpa sṣn-pa Weèdi còku meheká. Ti pú yáá ti yònà é còhà-sa é còhà ye hínka sukú, àmá Weèdi Sèdi-dà còhu ti kpémú, nà séúkàma nùdi pú kó neé wedá-ma. 27 Weèdi yáá-ma mì péé-sa nìpa yàma meheká, è yáá ni Sèdi kpèi é còhà-sa. Weèdi Sèdi-dà còhu k'yè noṣ-nà Weèdi kpèkaàma Weèdi kpéepá kpémú.

28 Tùmàkaà, ti yáá-ma è yò mì tēhu-sá-ní weñni mèmpa dósí-pa Weèdi, yè tēhu-ní pa suumá kpémú-dà, mēpá nì yíi-pa è de mà hínà nà daadí. 29 Weèdi de ṣakadà-pa nà daadí, nì de pà ṣakadà è kpèi é pà kpáhina kà pá n'yònà ni Bítá-dà, k'yé teha kà tá n'yòn pòò é n'káà yanhí dósí. 30 Weèdi ṣakadà-pa nà daadí, nì mèe pà yíi-ma. Nì mèe yíi-pa, nì pà kpáhina-á-ma niicoópa ni yihika. Nì kpáhina-pa niicoópa, kà nì mèe té pà kṣṣ ni wehimú.

Yècṣ pú kó neé ti yaàta nà Weèdi dókàma

31 Ti kó tùmá é n'yò ba? Kà Weèdi ti péé-nà wodà kó neé ti n'sṣṣ? 32 Weèdi pú yehènà ni bíitá móntá nánkú, nì tà ton-ń-ma-ní è yò tá tènì é kpíi ti weñni kpémú. Nté nì kó hìma è pú ti m'pei

toḍsa weñni nà mentá? 33 Wodà kó neé é púá Weèdi batà-pa yècɛ̃i? Weèdi mónní-dà hɛ̃n pà yòn niicoópa. 34 Woḍ mónn-dà kó neé pà kɔ̃j yetádi? Ye yañn kóó, è yáá Sèsí-Kídísì kpíi. Mii dḥaà é haṭá-sa, ò yáñtà kúmú meheká, é taá kaadi Weèdi nòkànheuma, è cḥhu ti kpémú. 35 Wodà kó neé ti yaàta nà dókàma Kídísì káá-ma ti hɛ̃nka? Náńkú-dà nkéè boḍpùukú? Fákápàma-dà nkéè kòni, nkéè sḥ̀nti? Sɛ̃mu-dà nkéè kúmú? Ye yècɛ̃i pú kó neé ti yaàta nà Kídísì dókàma. 36 Pà wàta Weèdi pòkàta meheká è yò:

A kú kpémú-dà tee Teù,
 kà pà ti penti weñtúnni weñni meheká
 è kó ti kḥ̀. Nìpa yìhika, kà ti yònà hɛ̃ci
 pà kóó-nà-ci kḥ̀pu.

37 Àmá nà mii kú wenni, kà ti káá nedáma sàma nà mènḥ̀ ti dósí-ko kú noḍti. 38 N yáá-ma nà móma, è yò yècɛ̃i pú kó neé ti yaàta n'ḍo dókàma. Bàà kúmú, yoo fòumu, yoo hɛ̃nka tontondipá, yoo seèḥ̀nka, yoo sákù kú pemá, yoo káñweñni kpéemá, 39 yoo mii káá-sa noḍti, yoo hɛ̃nka kpeḥ̀ti nà tenká kpéetí, yoo Weèdi paḥ̀sa toḍsa, ye yècɛ̃i pú kó neé ti yaàta-nà dókàma Weèdi bekáà-ma ti Teó Sèsí-Kídísì hɛ̃nka.

9 Weèdi nà Ìsìdàyédì niku

1 N kó weé-sà yòn webeèdi-dà mii tee-sá n yòn Kídísì kóoó-dà, n pú bánfí. Weèdi Sèdi n cakú-ma n yàma meheká è yò n wei-sa yòn bemú-dà. 2 N yàma-dà cḥhàà dédèí, k'yè n kòkapú wòka weñni. 3 K'yè de cédí, n de kó n'kpèi Weèdi é n wéha-á-ma é n cédá-nà Kídísì, n kúcàpa suumá kpémú. Pà yòn n bookú kpéepá-dà, 4 Ìsìdàyédìpa. Mèmpá-dà Weèdi de ṭakadà-ma, kà pà yòn ni bíhí, é pà beka ni wehimú sáápu, é pà paḥ̀-à múnáma, é pà kɔ̃j kpéñtinùka, é pà beka pà té kó ni dùnkàma kú bookú, é pà hɛ̃nà nùka, 5 é pà paḥ̀ yààpa kà pa yèka wehi. Kídísì niifòuma béka, ò yèni pa fùdi meheká-dà. Ò yòn Weèdi-dà, è wehi-nà niini weñni. T'òò fañta k'yé n'kóó yòomá. K'yé mà n'yòn!

6 Kà n wei mema, n pú kpèi é n'yò Weèdi de hɛ̃nà-di nùdi hɛ̃n hécí, è yáá Ìsìdàyédì yaàbíiká weñni baà pú yòn Ìsìdàyédìpa móm pá Weèdi yìhika. 7 Àbààhám yaàbíiká weñni mèe pú yòn o bíhí mónhí Weèdi yìhika, è yáá nì d'òd cakáà è yò: Ísáákì kú bíhí fùdi cḥ̀ḍdi-dà kó n'yòn a yaàbíiká. 8 Yè kpèi é caka è yò, bíhí pà peháa-hi doḍo nà poḍo hɛ̃ hɛ̃mpú pú yòn Weèdi bíhí. Àmá bíhí Weèdi hɛ̃nà nùdi è yò pà kó pedá-hi, menhí-dà yòn ni yaàbíiká mónká. 9 Nte wenḍdi Weèdi de hɛ̃nà-di: N tónti-ní fòuma sáma kú wòni, yè mèe kó n'hḥ̀tà Sàdáa pedà bíidatá-dà.

10 Sáádi há pú dee. Hèdèbékà tá, yè mèe té de hɛ̃mpú-dà, k'ó peé-nà ti yàdo Ísáákì bíidahí hìdèé, kà hì yòn kpékahí. 11-12 Weèdi há káá nì hɛ̃mpú-dà è ṭakù nìpa. Nì pú pà ṭakù k'yè péé-nà-ni pa móm pá kú paḥ̀ma pesá, àmá yè péé-nà-ní, mení mènḥ̀ pà ṭakù-di pesá-dà. Nì há de kpèi-má kà nì hɛ̃nà-sa é paḥ̀á tá, memá-dà kà nì de caka Hèdèbékà, k'ò mun pú peè ye bíhí, kà hì mèe mun pú paḥ̀ suumá yoo sɛ̃ma, è yò: Kpéñn kó wántá é n'yòn sɛ̃mòñn nún-dà. 13 Ye kú wenḍdi noḍ-nà

wenòdi toòdi-dà pà wàtà-di Weèdi pòkàta meheká, kà nì tonà: N dókàà Sàkópù-dà é yeda Èsàyùù.

14 Ye kú paámà hínka, ti kó n'yò badà? Ti kó n'yò Weèdi pú pakú k'yè coó nkéè? Fóú! 15 Nì de cakáà Mòyísì è yò: N kó n'káá séèma n kpèi é kón-ko-dà séèma, é n'sudi n kpèi é n'suu-kó kú kpémú. 16 Ye kú kpémú, kà Weèdi takadà nido, yè pú péé-nà-ní ye yañn kpèimá pesá yoo o wégma pesá, àmá yè péé-nà-ní Weèdi mènì kòn-di séèma còòdi pesá-dà. 17 Weèdi pòkàhi meheká, Weèdi de cakáà Èsípùtì wódo è yò: N hédà k'á hìn wódo, è kpèi nà fún kú pesá, n beka n kpeèti sáápu-dà, k'yé teha kà n yèdi é pidá teñka weñni hínka. 18 Ti kó déhá-ní n'èe pesà-dà è yò, Weèdi hý kón séèma nì kpèi é kón-ko-dà, é kpekàna toòka nì kpèi é kpekàna-kó kú toòka.

Weèdi f̣ɔ̃di nà ni sèema kɔ́n-ma

19 A kó neé n béka-á-ma è yò: Yè yòn-mà mema, baà tee kà Weèdi túmà k̀̀nti-nà nìpa è yò pà pàkú-sa pú sudi? Wodà kó neé nì ỳ́n-nà nì kpèi-sá kú h̄́nka? 20 F̣ɔ̃n héé wodà nìdi f̣ɔ̃n, k'á kó ǹ̀hì nà Weèdi? Kúmpoòta kó neé é béka-á-dà mèǹ̀n tà maá-ko, mìi tee-sá k'ó tà madí kà tà yòn memà kú bookú? 21 Kúmpomato pú kó neé paá ò kpèi-sá nà kpeèti? Nà kpeèti ti c̀̀ɔ̀ɔ̀di, ò kó neé paá-dà daasàka caàka yoo ó paá daahécíka caàka.

22 M̀̀mónya-dà há d̄́i f̣ɔ̃n, kà Weèdi kpèi é beka ni f̣ɔ̃di, é hédá kà nìpa bantá ni kpeèti sáápu? Ye kú kpémú, nì pàkú mùyɔ̀ sàò-dà nà mèm̀̀pà hèǹ̀tà-pa ni f̣ɔ̃di, k'yè sà̀̀nà ní pà fíówá. 23 Weèdi de kpèi, kà nìpa nì kò̀̀n-pa sèema-dà é yáda ni wehimú sáápu. Nì de pà d̀̀haà sòdo nà daadí è yò pà dúú ye wehimú meheká-dà. 24 T̄́n̄̀ti-dà m̀̀e héé ye nìpa. Nì pú ti yíi Sùwífùpa c̀̀ɔ̀ɔ̀di meheká, àmá nì ti yíi nà mèm̀̀pà pú yòn-pa Sùwífùpa meheká-dà. 25 Nì m̀̀e wedà-sa-dà Weèdi weténaako Òsèè p̀̀kàta meheká è yò:

Nìpa mèm̀̀pà de pú yòn-pa n kpéepá,
n kó pà yíi n kpéepá-dà.

Bookú n de pú d̀̀sí-ku,
n kó kù yíi bookú n d̀̀sí-ku-dà.

26 Bèmbèni pà de pà yíi-di
è yò pà pú yòn n nìpa,
pà kó pà yíi è yò pà yòn
Weèdi mèǹ̀ f̀̀òu-di bíhí-dà.

27 M̀̀i héé-sa Ìsìdàyédìpa béka, Weèdi weténaako Èsàyí de wedà-á-ma pa h̄́nka è yò:

Bá kà Ìsìdàyédì bíhí wehikáa
è yònà dàmedì b̄́ndi,
pa c̀̀emasí-dà Weèdi kó f̄́hina-má sáádi.

28 Bateó kó paá-ma pépéi nà fènfèmma ò h̄́n ò kó paá-sa wè̀ni tè̀nka h̄́nka. 29 Èsàyí de túmà yò̀̀ wedápu-dà-ho è yò:

Kà Bateó mèǹ̀n wódí-ko f̀̀òuku h̄́nka
de pú ti s̀̀n̄̀tà yaabíiká kàc̀̀,
ti kpéemá de kó n'yò̀̀-ó-ma é n'yònà Sòdóm kpéepá,
ti de pú kó n'kaá é yònà Kòmóò kpéepá.

Ìsìdàyédìpa nà f̄́hinamá mèm̀̀ pée-nà-ma-ní dandaní pesá

30 Miya cakú badà? Yè cakú è yò, boocí t̄̀c̄́i mèǹ̀c̄́i de pú penti-cí é n'coó Weèdi yihika, Weèdi cì didà è yò cì coó nà cì dandaní kpémú-dà. 31 Ìsìdàyédìpa mèm̀̀pà há de penti-pá Weèdi é pà dida n̄̀icoopa, nà kpé̄́ntinuka pà t̄̀n̄̀-ka kpémú, pà pú neè é nè̀nta pà b̀̀h̄̀ta-sá. 32 Baà tee mema? Yè yò̀̀mpu kpémú-dà, pà de peháa ye coóma Weèdi yihika nà pà paáma meheká, pà pú mà peháa nà

dandaní h́nka. Memá-dà pà de téúdà-ma táàdi mènì hán-dí, 33 táàdi pà wèi-di kú wemá Weèdi pòkàta meheká, kà Weèdi yò:

Ñte-nà kà n h́nì Siyòò yotí meheká,
táàdi mènì kó n'tee-dí
kà nìpa téúhú è dodi.
Hákà, mènè kó taàa-kó
o dandaní ni h́nka,
ye yaàn pú kó dii fèci.

10

1 N kúcàpa nà n potòòpa-nà, nà n yàma weñni-dà n dósí-ma Weèdi é f́hina Sùwífùpa. N mènè còdhu-ú-ma Weèdi sàma ye kpémú. 2 N kó neé-ma é wedá pa h́nka è yò pà káá wònyahití Weèdi kpémú, hákà pà pú káá yááma mómmá. 3 Pà pú yáá Weèdi h́mpú è kpáhìnì nìpa niicoópa ni yìhika. Ye wòni kà pá peha pa mómpá kó n'h́mpú é mà n'yòh. Memá-dà pà yeèè-ma còku Weèdi tuni-ku è pà kpáhìnì niicoópa. 4 N wèi mema mì tee-sá, Kídísì tènì é dehà kpéñtìnùka de bohòta-sá-dà. Sámà-ní, mèm̀pà kú wenni dañ-pa o h́nka, Weèdi diihu-pá-dà niicoópa ni yìhika.

Weèdi f́hìnì mèm̀pà kú wenni dañ-pa-dà Teó

5 Ñte Mòyisì wàhaà-sa coóma mèm̀pà péé-nà-ma-ní kpéñtìnùka pesá h́nka. Ò de yò: Mènè kó tuùna-kó kpéñtìnùka h́mpú weñni, ye yaàn kó n'fòu nà menká-dà. 6 Há ñte ò wekáama, coóma mèm̀pà péé-nà-ma-ní dandaní pesá, h́nka. Ò de yò: A dá béka a còòdi è yò: Wodà kó dìsi h́nka? Yè kpèi é n'yò, é dìsi é cùhina-ní Kídísì-dà. 7 A mènè dá béka a còòdi è yò: Wodà kó cútá kpíku meheká? Yè kpèi é n'yò é cútá é deèna-ní Kídísì kpípa meheká-dà. 8 Weèdi pòkàta h́n badà múndikaà coóma h́nka? Tà yò: Weèdi wemá a hédí-nà-á-ma, è péé a nùdi meheká, n'aa yàma meheká. Ye wemá yòh dandaní kpéemá-dà kà ti mà cakú. 9 K'à wedà n'aa nùdi è h́n Sèsfí-dà yòh Teó, è dañ a yàma meheká è yò Weèdi ò yáhina kpípa meheká, a kó f́tá-ma, 10 è yáá yàma meheká-dà pà h́ n'dañ-ma, kà Weèdi áa diida niicoóko ni yìhika. Nùdi meheká-dà pà h́ weé-ma é fohina a dandaní, kà Weèdi áa f́hina. 11 Pà wàtà Weèdi pòkàta meheká è yò: Mènè kú wenni dañ-ko o h́nka, ò pú kó dii fèci daadí yènì. 12 Mema, mèm̀pà yòh-pa Sùwífùpa nà mèm̀pà pú yòh-pa Sùwífùpa, cenáma màcòmə kós pa còhòka. Pa weñni káá Teó òcò-dà, k'ò pakú o suumá mèm̀pà kú wenni ò yún-pá, 13 è yáá pà wàtà Weèdi pòkàta meheká è yò:

Mènè kú wenni kó yíi-ko Teó yèdi,
ò k'òò f́hina-á-ma.

14 Há nté pà kó h́mà òò yíi, kà pà pú dañ o h́nka? Nté pà kó h́mà é n'dañ o h́nka, kà pà pú yeèkaà o kpémú? Nté pà kó h́mà é yekà o kpémú, k'òòcòh pú pà cakáa o wemá? 15 Nté pà kó h́mà é caka o wemá, kà Weèdi pú tòn nìpa ye kú kpémú? Pà wàtà Weèdi pòkàta meheká è yò:

Pà cènti taànaaká-dà,
mèmpà cakú-pa wenaamá páati weñni.

16 Àmá mèmpà bekù-pa ye wenaamá, pa weñni pú mà teháà. Weèdi weténaako Èsàyî de mà yòo wedápu-dà è yò: N Bateù, woò mónn-dà teháà wemá ti cakú-ma? 17 Kà memá-dà, dandaní h́ cetá n'aa yeèkaà-ma wemá-dà kà pà mà cakú. Ye wemá-dà mée héé Kídísì wemá.

18 N há békú-ma: Ìsìdàyédìpà de pú yeèkaà kà pà cakú ye wennaamá-n'áa? Pà mà yèkaà sukú, è yáá pà wàtà Weèdi pòkàta meheká è yò:

Pà yèkaà-á-ma pa boòku

teñka weñni h́nka.

Pa wemá tantà-á-ma

teñka kpèkpèkahí weñni.

19 N tùmà békú-ma: Ìsìdàyédìpà de pú yèkaà mà tonàpu-a? Pà de mà yèkaà sukú. Nte Weèdi de cedí é weé-sa-ho nà Mòyísì nùdi: Nì de yò:

N kó hédá kà né n'yantí-ma,

nà mèmpà pú yòn-pa n nìku mónkú.

N kó còkàda ne f́di-dà,

nà nìku mènku pú káá-ku yàma kpémú.

20 Weèdi múntà de héè kà Èsàyî é wedá è yò:

Mèmpà de pú n penti-pá,

mempá-dà n déhà.

Mèmpà de pú n còdhu-pá yècî,

n bekáa-pa-dà n còdì.

21 Àmá Ìsìdàyédìpà h́nka, Weèdi de tuehà è yò:

Weñtúní weñni,

n h́ caàna n nòhi,

nìku mènku pú bekù-ku béka-dà,

è kù yún,

kù mée pú you toòka.

11 Weèdi pú wéi Ìsìdàyédìpà

1 N tùmà békú békàma tòma-dà: Yè yòn-mà mema, Weèdi há wéi-í-dà ni nìku Ìsìdàyédìpà? Fóú! è yáá n mónn, n yòn Ìsìdàyédì kóoó-dà. N yòn Àbàhám yaàbíidí-dà, è yèni Bènsáméè nahàku. 2 Weèdi pú wéi ni nìku nì bàtà-ku nà daani. Ne yáá-dà-ma pà wàtà-sa Weèdi pòkàta meheká, Èdî de kón-nà-sa Weèdi Ìsìdàyédìpà h́nka è yò: 3 N Bateù, pà kòu a weténapa-dà, é pòu a dèhàdi còncòka. Mmí kú còdì-dà kadí àà tùn, kà pà kpèi è mée té n kòu. 4 Weèdi há de ò ténà è yò ba? Nì de yò: N sòntà n kpémú nìpa tohika kàyehi-dà, kà pà pú hiu wàfa pà toò-fa Bàádì f́di.

5 Yè m̀e tè yòmpu-dà yenì kpéédì-ní. Nìpa c̀emasí kaá-ma Weèdi takadà-pa ni paásuumá meheká. 6 Ni paásuumá-dà tee kà ní pà takadá, yè pú yòn pa toná kpémú-dà tee. Kà mema do Weèdi paásuumá koò pú kó n'yòn paásuumá.

7 Mii kpèi é n'yò ba? Ìsdàyédì nìpa pú détà pà de penti-sá. Weèdi takadà-pa c̀òòdi-dà yè détà. Tòòpa mempa, kà ní kpekàna pa toòka, 8 é n'yònà pà wàtà Weèdi pòkàta meheká è yòpu. Pà yò:

Weèdi-dà kòu pa yàma
kà mà koò pú nikàdi n'èèc̀i,
nì kpanà pa nònci-dà è yò cì dá déhá,
é kpená pa toòka è yò kà dá yekà
k'yè mà yòn háá nà yenì.

9 Wódo Dàffìtì m̀e tè de wedà è yò:

Pa dikàdikú é kpántá pa kpémú máàka nà f̀dika
pà kó n'dòdi-ka kú meheká.

Pá ỳn pa toòka k'yé n'sànà pà paà-sa.

10 Pa nònci é yòn,

kà pà koò dá n'dii.

Héé kà pa nánkú pà ỳi kà pá m'bo-boí.

11 N békú-ma: Kà Sùwífùpa téúdà é dòdi, pà dòdi k'yè yòo-ó-dà? Ụ̀, yè pú yà. Háka, pa yetáma kpémú-dà tee kà boocí tóci é détà f̀hìnamá. Weèdi paà miya è kpèi é hehta pa yantimú-dà.

12 Sùwífùpa yetáma kpémú-dà tee f̀òuku boocí tóci détà-ma paásuumá sàma. Pa h̀kàma kpémú-dà tee, m̀mpà pú yòn-pa Sùwífùpa détà-ma paásuumá sàma. Kà Sùwífùpa wehni há détà f̀hìnamá, Weèdi paásuumá kó d̀hà é wehika-á-ma.

Weèdi f̀hìnà-ma kú bookú m̀mpà pú yòn-pa Sùwífùpa

13 Wòni menì, n kó weé-nà néna m̀mpà pú yòn-pa-dà Sùwífùpa. N yòn Weèdi weténako-dà, nì ton-kó-ní néna m̀mpà pú yòn-pa Sùwífùpa pesá. Ye kú kpémú-dà tee k'yè n naa dédéi nà tomú nì n k̀òpu, 14 kà n mù pakú, è kpèi k'yè kó teha kà n hehta n bookú kpéepá yantimú, kà pa pàc̀ é détà f̀táma. 15 Weèdi de d̀nà Ìsdàyédìpa béékú, é téná-ní boocí tóci-dà ni béka kà pá naaka. Nì kó t́má pà t̀nta t́n daadi m̀mónya-dà kó paná? M̀mpà de kpíi-pá kó tón é fòuda-á-ma-ní.

16 Kà p̀è yòmu p̀èpa cecepá yòn Weèdi kpéepá, ye yòmu wehni m̀e tè yòn ni kpémú-dà. Kà tepú c̀nci m̀e yòn Weèdi kpécí, mu d̀ecí m̀e tè yòn Weèdi kpécí-dà. 17 Ìsdàyédì niku yònà Òdífù tepú-dà pà céu-pú kú d̀ecí c̀c̀. Ci f̀èdi, kà pá tóo-ní, néna m̀mpà yònà-pa foñni tepú d̀ecí, é t̀ni é ne tukaná. Sámà-ní, kà ne m̀e tè déhù mu c̀nci ỳn-ma néemá è mà dikàni mu h̀nka. 18 Memá-dà tee a pú yònà-ma é ỳsa d̀ecí pà céu-cí. Ntè a kó h̀mà é cì fón-nà? A yònà é n'yáá è yò f̀n pú toó c̀nci, àmá c̀nci-dà a toó.

19 K'yè púdí a kó neé-ma é n'yò: Pà céu ye d̀ecí è kpèi é tukaná f̀n-dà. 20 Móma-dà. Pà cì céu è yòpu kpémú-dà cì pú daí. F̀n m̀ekà, a tusí n'èe tepù, è yòpu kpémú-dà a daí. A há pú yònà é

n'fòn, a múntà yònà é n'wani-í-ma, 21 mìi tee-sá, Weèdi pú yeèè-sa Sùwífùpa céupú, mem pá mèm pá yòn-pa tedèeci móncí, nì mèe té pú kó yeda a cédapu. 22 Seká Weèdi bekú-ma kú bookú ni paásuumá nà nì doñ-ma. Nì doñ-ń-ma nà mèm pá doo-pá ni còku meheká, àmá è pakú fǝń ni paásuumá k'à sǝncí è fòu ma meheká. Kà mema do, a mèe té yòn céda-ko-dà. 23 Mèetékà, kà daadí pedà kà Sùwífùpa tón è tàa pa dandaní Sèsî hǝnka, Weèdi kó tón é pa tukaná-ma, mìi tee-sá nì káá-ma noòti è kó neé tǝmá pa tukaná. 24 Fǝń, a de yòn foñni òdífùpu dèekú-dà pa céda-ku é tèni é kù tukaná nà hǝta kpémú kpékú. A de pú sàna tukanápu. Sùwífùpa mempa, pa yòn hǝta òdífùpu dèeci-dà. Weèdi kó neé-ma é tón é cì tukaná ci tepú hǝnka.

Weèdi kó fǝhina-á-ma Ìsidàyédì nìku

25 N kúcàpa nà n potǝpa-nà, n pú kpèi né m'binì-nà Weèdi hǝnà-sa k'yè sòdi, k'yé teha kà ne dá n'tonà ne káa yañfòuma. Ìsidàyédì nìku kùcǝ kó yee-é-ma kù kó n'dań-ma, háá kà boocí tóci é déta fítama. 26 Ye kú wòni, Weèdi kó fǝhina-á-ma Ìsidàyédì nìku weñni, é n'yònà pa wàta Weèdi pòkàta meheká è yòpu. Pà wàta è yò:

Fǝhino kó yeèni nà Sìyǝ-dà^a,

é tèni é deèda,

Sàkòpù yaàbíiká sǝma.

27 Nte múnama n kó paá-ma nà mem pá,

n kó pa dèda tǝn wòni pa sǝma.

28 Pà yedaá Weèdi wenaamá, é hǝn ni kàtoòpa ne kú suumá kpémú-dà. Háka, Weèdi-dà de pa takadà kà pa yòn ni nìku. Nì baà káa pa dósí-ma nà pa yaàpa kpémú, 29 è yáá Weèdi pú hǝ tañta nì pǝ-sá, nì mèe pú wán nì yí-pa. 30 Nà wòni-hǝ, ne de kpekáa-nà toòka-dà Weèdi. Sámà-ní, kà Weèdi é ne kón séema mìi tee-sá, Sùwífùpa nì kpekáa-nà toòka. 31 Yè mèe té kó n'yòn-pu-dà pa béka. Wòni menì, pa kpekáa-nà Weèdi-dà toòka, k'yé n'tee kà ní ne kón séema. Sámà-ní, yè békú Weèdi-dà mèe té pa kón séema. 32 Weèdi hédà kà nìpa weñni é nì kpeka-nà toòka, è kpèi é pa kón séema-dà pa weñni.

Weèdi wehi-í-ma

33 Weèdi paásuumá wehi sàma-dà. Ni yañfòuma cǝmpu dédéi-dà, kà ni yááma pesi sàma. Òcǝn pú kó neé yáda nì takadà-sa ni yàma meheká, òcǝn mèe pú kó neé yáda nì kpèi é paá-sa. 34 Pà wàta Weèdi pòkàta meheká è yò:

Woò mónn-dà yáá Bateó yañmàhadi?

Woò mónn-dà yòn o teńko?

35 Woò mónn-dà yòn cecedó óo paá yècǝ,

k'òò bàh k'yè békú óo bodá?

a 11.26 Sèdisàdém yotí yèdi tǝdi-dà ye pesà-ní.

36 Mení-dà paṅà niìi weñni, èè púsí ye weñni, k'yè péé o kpémú. O yèdi é wehika k'yé n'kósó yòomá. K'yé mà n'yòh.

12 Fòumu pàmu Kídísì kóó yònà é n'fòu-mu

1 N kúcàpa nà n potṅṅpa-nà, Weèdi paásuumá wehi sàma-dà ti híṅka. Ye kú kpémú, n ne còḅhu è yò né ni kṅṅ ne cṅṅdi dédéí, kà ne fòumu ní n'yòh dḅhàdi mónní, ne paḅ-di ni kpémú, kà ní ni teha. Míí-dà héé weèdòmu mómmú ne yònà m'pakú-pu. 2 Ne dá tuṅna fòukù menkù kú nipa paáma. Àmá né hédá kà Weèdi é ne peṅta, é ne paḅ yaṁmàhàpàka, k'yé teha kà né m'bahiní ni kpèi-sá, mìi suu-sá, ni naanà-sa, k'yè yòh dédéí.

3 Nà paásuumá Weèdi n paḅ-ma kpémú, n cakú bá ne mèhṅ dèè-ko è yò, ne dá n'wekàni ne cṅṅdi é haṭá-nà ne yòmpu nà móma. Àmá, bá ne mèhṅ dèè-ko ní n'wei o cṅṅdi híṅka è sáhu ò yòmpu, k'yé n'noḅ-nà dandaní Weèdi ò peḅ-dí sáápu. 4 Niì wṅṅku yòh kùcṅ-dà, è há káá bèmbèka dósdi, bèmbèni bá mèni dèè-di nà ni tòmú. 5 Ma cṅṅdi-dà nà tínti. Ti yòh dósdi-dà, è há yòh wṅṅku kùcṅ mìi tee-sá ti múñ-nà Kídísì. Ti wenni, ti tusí-nà ti tṅṅpa-dà, è yònà wṅṅku kùcṅ bèmbèka yòmpu. 6 Weèdi há peḅ bá ti mèhṅ dèè-ko paaká-dà fàdà, kà kà ceñ ceñ. Ni peḅ-kó paadí k'ò tṅni Weèdi wemá è mà tṅni tṅṅpa, ó deha-nà ye paadí k'yé n'noḅ-nà ti weñni dañ-sa. 7 Kà ni peḅ tṅṅ è yò ó n'dehú tṅṅpa kpémú, k'ó kṅṅ o cṅṅdi ye dehèmu meheká. Kà ni peḅ tṅṅ è yò ó m'biòhàni, k'ó m'biòhàni. 8 Kà ni peḅ-kó è yò ó n'yakàni tṅṅpa wṅṅti, k'ó ti n'yakàni. Kà ni peḅ-kó è yò ó m'pṅn, k'ó m'pṅn n'ḅo yàma weñni. Kà ni peḅ-kó è yò ó n'nihi tṅṅpa, k'ó pà n'nihi nà wṅṅyahití. Kà ni peḅ-kó è yò ó n'tempá-nà sḅṁma, k'ó pà n'tempú-nà nà yaṅnaakú.

9 Ne dókàma ní n'yòh móma, mà dá n'yòh nà nùdi. Né yeda kpákpàama pépédí. Daadi-nà suumá tenten. 10 Né n'dósí ne tṅṅpa nà ne yàma weñni, mìi tee-sá ne yòh kúcàpa nà potṅṅpa-dà. Ne wṅṅti é n'wáhi ne kó n'cuni-ma ne tṅṅpa. 11 Né n'dósí tòmú dédéí, ne dá n'dóu. Né n'dehú Teó kpémú nà ne yàma weñni. 12 Né m'péé yaṅnaakú meheká nà ne daṁma kpémú. Né n'káá mùyṅ náákú meheká. Né n'wéḅdi weèdòpu meheká. 13 Né n'tempú-nà ne kúcàpa weèdòpa yè pà békú-sá meheká. Né n'coní sukú mèmpà ne báákú-pa.

14 Né n'còḅhu Weèdi è yò ní kóná mèmpà ne fḅkápú-pa. Né ni n'còḅhu è yò ní pà kóná, ni dá pà nḅda. 15 Né péé é dii-nà yaṅnaakú nà mèmpà péé-pa yaṅnaakú meheká. Né péé é koñ nà mèmpà koñ-pa. 16 Né n'you-nà ne tṅṅpa. Ne dá m'bohṅta yèdi dontáma, àmá né n'naanà toná bá nipa pú keèhi-ná paápu. Ne dá n'tóókú ne cṅṅdi yaṅfòuma yaṁma. 17 Ne dá tṅná tṅṅ sḅḅima ò ne paḅ-ma. Né m'pentí suumá paáma nipa weñni yìhika. 18 K'yè kó teha, k'yè mèe békú néna kú wéḅma-dà, kà né m'péé wèèdi nà tṅṅpa. 19 N dópòbḅḅka-nà, ne dá m'bopù ne mómpá bàka tṅṅpa ne pakú-ka, àmá né hédá kà Weèdi é kà pà bodá, è yáá pà wàtà Weèdi pòkàta meheká è yò Kóyòḅ Weèdi yò:

Mmí-dà bopù bàka.

Mmí-dà kó bodá bá mèhṅ dèè-ko ò sàna-sa.

20 Ni de túmà yò:

Kà kòni káá a kààtòdo, k'á ò paa kó dii.
Kà néyàhakú-dà ò káá, k'á ò paa k'ó nì.
K'à hìn mema, yè yònà a tódà-ma-dà hankɔká nà hamú,
é cówá o yudí hínka.

21 A dá teha kà s̄jima áa nedá, àmá f̄jín mà nedá nà suumá paáma.

13 **Tí n'you nà toòka yotí kpémma**

1 Bá mènè dèè-ko é n'you-nà toòka yotí kpémma, è yáá òcɔ̀n kós è déta kpénti kà Weèdi pú ti n'òò kɔ̀. Kpénti kàaka mènka mée péé-kà wenni, Weèdi-dà kà hínà. 2 Ye kú kpémú-dà tee, kà nì pú you-nà toòka yotí kpémma, ye yàn mɔ̀u-nà paáma Weèdi hínà-ma-dà. Mèmpà mée hɔ̀n-pá mema, pà yún-ní pa hínka toyónti-dà. 3 Mèmpà pakú-pa suumá pú yònà é n'wani yotí kpémma. Àmá mèmpà pakú-pa kpákpàama-dà hɔ̀ pà n'wani. A kpèi è pú n'wani yotí kpémma? Ní m'pakú suumá, mema pà kó nà n'sedí-ma, 4 è yáá pà dehú Weèdi kpémú-dà, è k'áa túdí suumá meheká. K'à há paa kpákpàama, a kó pà n'wani-í-ma, è yáá héci dɔ̀ pà káá-ma nɔ̀ti è kó neé yó̀n nì toòka. Kà pà yó̀n nì toòka, pà dehú Weèdi kpémú-dà, è bekú ni f̄jidi sáápu ye yàn mènè paa-ko kpákpàama hínka. 5 Ye kú kpémú-dà tee ti yònà é n'you-nà-ma toòka yotí kpémma. Yè pú yòn ti kó mà n'hɔ̀n è kpèi é yentá Weèdi f̄jidi cɔ̀ɔ̀di-dà, àmá tí mà n'hɔ̀n kà ti yàma dá ti n'kɔ̀kapú.

6 Ye kú kpémú-dà tùmà tee kà ne bopù dàmpòɔ̀pa. Mèmpà pakú-pa ye kú tòmù, Weèdi-dà mée té mù pà kɔ̀ kà pà mù pakú sukú. 7 Né bodá bá mènè dèè-ko n'òò bàn-sá. Né bodá dàmpò̀ ne yònà òò bodá-ko, é bobá kaacáhàdící ne yònà é cì bodá-ko. Né n'káa wantaf̄jidi ne yònà é nì n'káa-ko, é n'cuunì ne yònà é n'cuunì-ko.

Né n'dósí ne tɔ̀pa

8 Ne dá n'káa ne tɔ̀ò bànti, k'yè pú yòn dókàma kú bànti cɔ̀ɔ̀di ne tɔ̀pa hínka. Mènè dósí-ko o tɔ̀pa, mení-dà pakú kpéntinùka hímpú wènni. 9 Kpéntinùka menka mèekà: A dá yetá é cɔ̀ha dɔ̀dì, a dá kòu tɔ̀ò, a dá yódá, a dá paà bìnɔ̀ tɔ̀ò kpéesá hínka, nà tɔ̀ka wènni, péda è péé wèndì menì kú cɔ̀ɔ̀di meheká-dà: Á n'dósí a tɔ̀ò é n'yònà a móní. 10 Mènè dósí-ko o tɔ̀ò ò pú k'òò paà s̄jima. K'à dósí a tɔ̀ò, a t̄jìn kpéntinùka wènni-dà dédéí.

Ti sòdo é m'bi, Kídísì tónti-ní

11 Né m'pakú miya, mìl tee-sá ne yáá-dà wòni ti péé-di kú meheká. Wòni-dà t̄i k'yè bekú né hehta ne nuòdmú meheká. Ti de taà t̄jìn wòni ti dandaní Kídísì hínka, kà f̄hínamá káa ti deu-nà-á-ma, sáma-ní mà d̄haa é ti hétá-ma-ní. 12 Yènká kódí yòɔ̀pú-dà, kà daadí kó fodá-ní. Tí wéí paàkpákpàama wènni pà pakú-ma ȳipu meheká. Tí heèda wenkú t̄anehti é bádí. 13 Tí n'fòu fòumu mèmù coó-pu, é n'yònà mèmpà cènti-pa wenkú meheká. Tí wéí dikádénkú, nà naàyàpu, nà t'aa n'dáhàta-má ti tɔ̀pa è yònà mòhí, nà yáyámú. Tí wéí kɔ̀ɔ̀ka, nà yantimú. 14 Ne dá teha kà ne yàmmàhàka é n'cɔ̀mú wònkú kpèi-sá hínka. Né hédá kà ne fòumu ní n'yònà Teó Sèsí-Kídísì

kpémú.

14

A dá sída a tòdo

1 Ne té codá ne còhòka mènèn kú dandaní mun pú kpenì-ko, ne mèe dá ò n'nhù-nà k'òo yaàmàhàka pú péé nà ne kpéeká. 2 K'yé n'yònà, òcò maàhu è yò ò kó neé é dii-í-dà ye weñni, kà tòdo mènèn kú dandaní mun pú kpenì-ko, menn ní n'yon kúnkpèèti còòdi. 3 Mènèn yon-kó ye weñni pú yònà é yósa mènèn pú yon-kó mànci, mènèn mèe pú yon-kó mànci pú yònà é kòò yetádi mènèn yon-kó ye weñni, mìi tee-sá Weèdi mèe té ò codà-á-ma. 4 Fún héé wodà è mèe té kpèi é déhá tòdo deho yetádi? K'ò pakú o tòmú kà mù sudi yoo kà mù pú sudi, yè dii o dakpènn-dà. Ò mèe kó mù púsí-ma sukú mìi tee-sá Teó káá-ma noòti è k'òò tempa-nà.

5 Òcò maàhu è yò daàka kàcò yòn dasàka-dà kà tòka pú yòn, é yídá kà tòdo tonà ka weñni sáá-dà. Yè békú bá pa mènèn dèè-ko ní n'yáá-ma dédéí o yàma meheká è yò ò màhu-sá yòn bémú-dà. 6 Mènèn yáá-ko dasàka héé-ka nà mènèkà pú yòn-ka dasàka, ye yañn mà hñ Teó kpémú-dà. Mènèn yon-kó ye weñni mèe té mà hñ Teó kpémú-dà, è yáá ò hñ seda Weèdi-dà nà dipú n'òò pèi-pú. Mènèn pú yon-kó ye weñni, mà hñ Teó kpémú-dà, ò mèe té sedí Weèdi-dà. 7 T'òòcò pú fòu o còòdi kpémú, t'òòcò mèe pú kò o còòdi kpémú. 8 Kà ti fòu, ti fòu Teó kpémú-dà, kà ti mèe kpíi, ti kpíi Teó kpémú-dà. Ye kú kpémú, kà ti fòu yoo ti kpíi, ti yòn Teó kpéepá-dà, 9 è yáá Kídísì kpíi, é tón é fòuda, è kó n'yòn fòupa nà kpíipa Teó-dà. 10 Fún hákà, baà tee k'à déhù a tòdo yetádi? Fún tòdo, baà tee k'à yósi a tòdo? Ti weñni, ti kó wántá é neèhi Weèdi yìhika-dà kà ní ti sída. 11 Weèdi pòkàta meheká, pà wàtà è yò:

Mmí Bateó mènèn fòu-ko,
n wéhu-ma è yò,
niifòupa weñni kó wántá hìu-ú-ma n yìhika,
é caka è yò mmí-dà héé Weèdi^b.

12 Ye kú kpémú, bá ti mènèn dèè-ko kó wántá caka-á-ma Weèdi, o mónn de fòukaàma.

A dá héí a tòdo

13 Ye kú kpémú, tí hédá ti kó n'déhù-ma ti tòpa yetáka. Ti múntà dá paá yècî, mìi kó neé yehèna-sá ti kúcàa, yoo òò héí sùma meheká. 14 N yáá-ma sukú, yè mèe yòn bemú-dà, è yò n daàdi-nà-mà Teó Sèsî, yècî pú cií. Háka, kà ni maàhu è toò mìi cií-dà, yè cií o kú pesá-dà. 15 K'à kòkapáa a tòdo yàma nà dimá a yon-má kú kpémú, a koò pú tùn dókàma hímpú. A dá teha é sehèna òcò, Kídísì kpíi-kó kú kpémú nà dimá kú noòti. 16 Fún dii è yò mìi suu-sá a kpémú, kà tòpa dii è yò yè pú sudi, dá yè paná, k'yé teha kà pà dá n'wei kpákpaàma a hñka. 17 Weèdi wòòti pú yòn dipú nà yàama wekú. Weèdi wòòti yòn niya Weèdi Sèdi ti pòn-sá-dà, míf-dà mèe héé

b

^b 14. 11 Dentá Èsàyi 45.23

coóma, nà wèèdi, nà yañnaakú. 18 Mènnè dehú-ko Kídísì kpémú ma kú bookù, Weèdi k'òò n'naanà-á-ma, kà nìpa óò n'sedí.

19 Ye kú kpémú, tí m'penti mìì kó neé ti tɛ̀-*sa*-ní wèèdi, nà mìì kó neé ti tempa-nà-*sa* kà tí kpéń dandaní hínka. 20 Dá cɔ̀ha Weèdi dehèmu nà dipú kú nòòti. Mómasí-dà dipú mùcɔ̀mù pú cií-ma. Àmá, k'à kó dii yècɪ̀, k'yé n'tee k'á héí tòò sùma meheká, yè pú sudi. 21 Mìì suu-sá, á cɛ̀é a cɔ̀di-dà, a dá cécí mànci, a dá yàà naàma, á nakadá fɔ̀n baà kó neé pín-*sa* weñni k'yé héí a kóóó sùma meheká. 22 Fɔ̀n yáá-*sa* ye hínka, yè púsí a cɔ̀di kpémú Weèdi yìhika. Weèdi-dà péé-nà mènnè kú yàma pú cakú-ko è yò ò yeekú o paáma meheká. 23 Mènnè há yon-kó dipú k'òò yàma ò kòkapú, Weèdi ò yò kɔ̀pu-dà yetádi, mìì tee-sá o paáma pú nòò-nà o yàma. Mìì há pú nòò-nà-*sa* weñni nìi yàma, yòn sùma-dà.

15 **Ti paáma ní n'tempú-nà tɔ̀pa**

1 Tínti mèm̀pa kú dandaní kpeni-*pa*, ti yònà é n'toó-*ma* mèm̀pa kú dandaní pú kpeni-*pa* sònti. Ti pú yònà é m'penti mìì kó ti n'nadi-sá. 2 Bá ti mènnè dèè-ko é m'penti ò kó paá-*sa* k'yé n'nadi tòò, óò tɛ̀-*ní* suumá, óò tempa-nà k'òò dandaní é kpéń. 3 Kídísì mónnì de pú peháà ò naanà-*sa*. Múndikaà, pà wàtà Weèdi pòkàta meheká è yò: Còka p'àà tèu-*ka*, tón é dodi n hínka-dà. 4 Háka, pà wàhaà-*sa* weñni nà dekáà wòni Weèdi pòkàta meheká, p'èè wàhaà è kpèi é biòhàna tínti-dà k'yé teha kà tí n'káá damma. Ye pà wàhaà-*sa* mèe ti kɔ̀ni mùyɔ̀-dà, nà yódama. 5 Weèdi mènì yòn-di mùyɔ̀ nà yódama yudí, é hédá kà né n'fòù è you ne tɔ̀pa hímpú, é n'tùn Sèsí-Kídísì fòumu. 6 Ye wòni, ne weñni, nà yàma màcɔ̀ nà nùdi nìcɔ̀, kà né fànta Weèdi, ti Teó Sèsí-Kídísì Báàa.

Weèdi wenaamá yòn boocí weñni kpéemá-dà

7 Ye kú kpémú, né n'coní ne tɔ̀pa sukú, é n'yònà Kídísì ne codà-*ma* kú bookú. Né n'hɔ̀n mema kà Weèdi yèdi é wehika. 8 N ne cakú-*ma*, kà Weèdi weè-*sa*, nì hɔ̀ yè paá-*ma*. Ye kú kpémú-dà tee Kídísì tènì-má-ní é hɪ̀n Sùwífùpa deho, è kó paá niyɔ̀ Weèdi de hínà nùdi pa yààpa è yò nì kó paá-*sa*. 9 Ò mèe tènì, è kpèi kà mèm̀pa pú yòn-*pa* Sùwífùpa-dà é duntà Weèdi nà ni paásuumá kpémú, é n'yònà pà wàtà Weèdi pòkàta meheká è yòpu. Pà wàtà è yò:

N k'áa duntà-á-*ma*
boocí weñni meheká,
é deèn a yèdi wehimú sáápu.

10 Pà tùmà wàtà Weèdi pòkàta meheká è yò:

Heèka boocí-nà,
dii-nà yañnaakú nà Weèdi nìku.

11 Pà tùmà wàtà é tuehèna è yò:

Teñka nìku weñni,
duntà-nà Bateó,

boocí weñni é deèn
o wehimú sáápu.

12 Èsàyî mèe té de wedà è yò:

Pà kó pedá Sèséè yaàbíídí nìcòni,
kà ní yídá-ní é wódí heèka boocí hínka,
k'yèe boocí é taàa ci daímma ni hínka.

13 Weèdi mènì pɔn-dí daímma, é ne paa yaànaakú nà wèèdi sàma, nà dandaní ne káá-di ni hínka kpémú. Mema, ne daímma kó dòhà é wehika-á-ma nà Weèdi Sèdi kpeèti kpémú.

Mìi tee-sá kà Pódi é pà wàhà mema

14 N kúcàpa nà n potɔ̀pa-nà, n yáá-ma sukú è yò ne káá nìima. Ne yáá-ma ne yònà é yádá-sa weñni, ne mèe kó neé-dà é teñ ne tɔ̀pa. 15 Nà mema, n wàhàma màcɔ̀ ye pòkàtà mentà kú meheká, n mà ne wààhaà nà kunnònfà fàcɔ̀fà-dà, è kpèi é heñta ne yaàmàhàka nìiya ne yáá-sa hínka. N mà hìn, è yòpu kpémú-dà Weèdi n paa paa_suumá, 16 kà n yòn Sèsí-Kídísì deho mèm̀pa pú yòn-pa Sùwífùpa kpémú. N pakú dehèmu mèm̀mu yòn-pu ni kpémú-dà, è cakú ni wenaamá mèm̀pa pú yòn-pa Sùwífùpa, è kpèi pá hìn dòhòdi suudí Weèdi yìhika. Weèdi Sèdi-dà mèe nì sukànì Weèdi yìhika. 17 Yè yòn-mà mema, nà múnáma n káá-ma nà Sèsí-Kídísì, yè kó neé nà n nadi-í-ma, nà tòmú n pakú-pu Weèdi kpémú. 18 Kà n mèe potà kunnònfà è kó wedá yècɔ̀ kú hínka, yè kó n'yòn Kídísì yèè nà mmí é paa-sa-dà sáadi. Ò yèè nà mmí-dà, é teñì mèm̀pa pú yòn-pa Sùwífùpa Weèdi pesá kà pà nì you-nà toòka. N wemá nà n paa-ma-dà ò mèe de dehú-nà-ma. 19 Ò de tùmà hɔ̀n mema, nà kpeèti Weèdi Sèdi de bekú-ti-dà, è pakú pòntápaama nà pòntáyíípa. É tódá Sèdisàdè̀m háá nà Ìdidí tempáaku, n cakáa-á-ma dédèí Kídísì wenaamá. 20 N de bohàta n caka wenaamá, bèmbèka pà de mun pú yádà-ka kú meheká cɔ̀ɔ̀di-dà Kídísì yèdi. N de hìn mema, mìi tee-sá n de pú kpèi é cetá n tòmú tɔ̀do deháa-sa è yò. 21 N de tɔ̀nà pà wàtà-sa-dà Weèdi pòkàtà meheká è yò:

Pà de mun pú cakáa-pa o wemá,
k'òò déhá-ma,
mèm̀pa mèe de mun pú yeèkaà-pa yècɔ̀ o hínka,
pà kó yekà-á-ma sukú.

Pódi weì o cànku taama Hòdóm

22 Mii-dà n kpanà cɔ̀má dɔ̀ɔ̀di n kó tèi-má-hɔ̀ ne hɔ̀hí. 23 Àmá sàmà-ní, n koò pú kaá-nà tòmú ka béka. Yè yò beeká dɔ̀ɔ̀di, nà n kpèi-má é tèi-ho ne hɔ̀hí. 24 N kpèi é tèni é ne déhá-ma, é ne paa-nà daàka cɔ̀ma, é kòò níku mènku n káa-ku è yò n ne déhá, é neé taá Èsipányì teñka. N mèe dañ-ma ne hínka è yò ne kó n tempa-nà, ká n tadí ye heedì meheká. 25 Àmá sàmà munkáa, n káa kódi Sèdisàdè̀m-dà, è kó taá tempa-nà Weèdi nipa dehèmu meheká. 26 Màsèdónì nà Àkàyî tempáati weèdɔ̀pa-dà takadà è yò pà kó tóhoka díci, é tempanà Sèdisàdè̀m weèdɔ̀pa mèm̀pa yòn-

pa péihí. 27 Pa móm-mómpá-dà de takadà è yò pà kó pà tempa-nà. Àmá mómasí h̄nka, pà de yònà é mà h̄n-ń-ma, è yáá Sùwífùpa mèm̀pà de kpán̄t̄a-pa weèdòpa-dà de pà tempáa-nà, mèm̀pà mèm̀pà pú yòn-pa Sùwífùpa kà pá d̄t̄á Weèdi còku kááma. Ye kú kpémú-dà tee, pà m̄e té de yònà-ma é pà tempa-nà nà pà káá-sa. 28 N kó t̄ká pà kó t̄h̄ka-sá-dà, èè k̄j̄ pà kp̄i é tempa-nà-pa. Kà n yò miya, kà n ní n'kódí Èsìpányi tenka, é c̄t̄á-ho ne h̄j̄h̄í. 29 N m̄e yáá-ma è yò n kó t̄i t̄j̄ daadí ne h̄j̄h̄í, n kó tantá-ho nà Kídísì kónama sàma-dà.

30 N kúcàpa nà n pot̄j̄pa-nà, n ne còdhu-ú-ma nà ti Teó Sèsì-Kídísì yèdi, é yídá nà dókama Weèdi Sèdi k̄n̄i-ma, è yò né n tempa-nà m̄di meheká, é n'doñ Weèdi n kpémú. 31 Né n'doñ Weèdi kà n dá d̄di Sùdèè yamma mèm̀pà pú dañ-pa Kídísì h̄nka n̄hi meheká. Né n'doñ Weèdi, k'yé teha kà Sèdisadè̀m weèdòpa é tant̄a nà yàma màc̄j̄, p̄dí n pà toó-di-ho. 32 Mema, n kó tantá-ho ne h̄j̄h̄í nà yañaakú-dà kà Weèdi kp̄i, ye w̄ni é muhipa c̄ma ne c̄h̄ka. 33 Weèdi m̄ni p̄n-dí weèdi é ne m'péé-nà ne weñni. K'yé mà n'yòn.

16

Dòmu

1 N ne nankù-ho ti pot̄j̄ Fèbèè-dà, k'ò yòn weèdò-nàm̄ni deho S̄h̄kèdèè yotí meheká. 2 N'òò codá sukú m̄i tee-sá ò yòn Teó kóoó-dà. N'òò codá weèdòpa yònà é cokamá pa t̄òpa. N'òò tempa-nà ò kó n'kp̄i-sá weñni meheká, m̄i tee-sá ò tempáa-nà-á-ma n̄pa d̄ódi, è m̄e té n tempa-nà.

3 Né n d̄a-ho Pìdìsìdì nà Àkìdásì, pà yòn n dehàt̄pa-dà Sèsì-Kídísì t̄mú meheká. 4 Pà yedáa pa w̄n̄ni-dà é f̄h̄ina n kp̄eédí. N pà sedí-ma sàma. N c̄j̄di há pú dee, weèdòpa mèm̀pà pú yòn-pa Sùwífùpa pa hònhòka weñni m̄e té pà sedí-ma. 5 Né n d̄a-ho m̄etékà, weèdòpa mèm̀pà p̄eku-pá pa h̄j̄ta meheká. Né d̄a-ho n d̄oपो Èp̄ain̄t̄i. Ò de yòn cecedó-dà Às̄i tempáaku meheká, é taàa o dandaní Kídísì h̄nka. 6 Né n d̄a-ho M̄adí, m̄n̄n p̄j̄-kó o kp̄et̄í d̄éd̄í ne kpémú. 7 Né n d̄a-ho Àndònikúsi nà Sùn̄iyási. Pà yòn n yeema-dà, kà pà de péè é ti kpená kódeedí meheká. Pà yòn Kídísì t̄ont̄ndipá pà k̄hi-pá-dà. Pà m̄unt̄a de k̄j̄ pa c̄j̄di Kídísì é n fuei-í-ma. 8 Né n d̄a-ho Àmp̄iàt̄usi, n d̄op̄òb̄òdi m̄on̄n̄-dà Teó còku meheká. 9 Né n d̄a-ho Ùd̄ip̄éè, ti noót̄òdo Kídísì t̄mú meheká. Né t̄ymá é n d̄a-ho n d̄op̄òb̄òdi S̄it̄ak̄isì. 10 Né n d̄a-ho Àp̄èd̄ésì, m̄n̄n bekáa-ko o p̄áma meheká è yò ò yòn weèdò m̄on̄n̄-dà. Né n d̄a-ho Àd̄is̄it̄òb̄údi h̄j̄t̄a-kp̄eepá. 11 Né n d̄a-ho Hèd̄òdíȳj̄, n yeñn-dà. Né n d̄a-ho Nààsìsì h̄j̄t̄a-kp̄eepá mèm̀pà dañ-pa Teó h̄nka. 12 Né n d̄a-ho T̄id̄if̄eni nà T̄id̄if̄òsì, poòpa-dà kà pà p̄j̄ pa kp̄et̄í Teó kpémú. Né n d̄a-ho P̄èèsìdì, poò-dà kà n ò naanà d̄éd̄í, k'ò m̄e té dehàa Teó kpémú sukú. 13 Né n d̄a-ho Hùd̄uf̄isì, Teó takadà-ko. Né n d̄a-ho o màa, n m̄e té d̄i-kó n màa. 14 Né n d̄a-ho Às̄ènk̄id̄it̄i, nà Fèd̄èk̄j̄, nà Hèèm̄ésì, nà P̄at̄òb̄àsì, nà Hèèm̄àsì, nà ti kúcàpa nà ti pot̄j̄pa mèm̀pà kú w̄n̄ni pà péé-nà-pa. 15 Né n d̄a-ho F̄id̄òd̄òk̄i nà Sùdí, é n d̄a-ho Nèèdé n'òo pot̄j̄, é yídá Òd̄im̄p̄àsì nà mèm̀pà kú w̄n̄ni yòn-pa Weèdi kp̄eepá è pà péé-nà. 16 Né d̄a-ho ne t̄òpa sukú nà yàma màc̄j̄. Kídísì kp̄eepá hònhòka weñni ne d̄on̄-h̄j̄.

Pódì tencí dèndènci

17 N kúcàpa nà n potzòpa-nà, n ne còdhu è yò né pàá yòkàma nà mèm̀pà tookú-pa tòpa. Pà b̀hòta pá yehèna weèdòpa-dà, nà biòhànamá pà k̀nì-ma kà mà pú péé-nà ti ne k̀zò-ma. Né pà nátá-nà, 18 è yáá ye kú nìpà kú bookù-ní, pà pú dehú ti Teó Kídísì kpémú, pà dehú pa piidí kpémú-dà. Nà pa nuunaadí, nà pa wepompàma, pà bántí mèm̀pà kú yàma pú wehi-pá-dà. 19 Néna hákà, nìpa weñni yáá-ma ne you-nà-ma toòka Teó. Míí-dà m̀e n nadi ne h̀nka. Ámá, n kpèi kà né n'káá yañfòuma-dà, k'yé teha kà né m'pakú suumá, é n'césí é n'yemù kpákpàama. 20 Weèdi m̀ni p̀n-dí wèèdi pú kó yóka é p̀n-p̀ntá Weèkupá wódo nòti, kà né nòna o h̀nka. Kà ti Teó Sèsí paásuumá é ne m'péé-nà.

21 Tímòtèè n nòtòdo tomú meheká ne dón. Dùsiyúsi, nà Sàsòò, nà Sòsipàtèè n yeema m̀e té ne dón. 22 Mmí Tèètíyúsi, Pódì wei kà m̀n wàhu-kó ye p̀kàtà, m̀e té ne k̀nì n dòmu nà Teó m̀n ti múnà-ko yèdi. 23 Kàyúsi m̀e té ne dón. O h̀zòta-dà n bátà-ma. Weèdòpa hònhòni peèku ta meheká-dà. Èdásì m̀n púsi-ko yotí díci kòta, nà ti kúcàa Kàatúsi m̀e té ne dón. [24 Ti Teó Sèsí-Kídísì paásuumá é ne m'péé-nà ne weñni. K'yé mà n'yòh.]

Duntàma dèndèma

25 Tí duntà-nà Weèdi. Mení-dà káá nòti, è kó neé hédá kà ne dandaní ní n'kpenì ni còku meheká, nà wenaamá n cakú-ma Sèsí-Kídísì h̀nka. Mà fohinì Weèdi de datà-sa-dà nà dekáà, k'yè sòdi. 26 Ámá sámà-ní, nì yè fohinà-á-ma pópóí, kà boocí weñni kó neé nì yádá nà Weèdi weténápa wàhaà-sa. Weèdi m̀n kós-di yòomá de k̀zò ye kú nùdì, è kpèi boocí weñni é taàa ci dandaní ni h̀nka-dà, é nì n'you-nà toòka. 27 Weèdi c̀zòdi-dà káá yañfòuma. Tí nì dùntà-nà k'yé n'kós yòomá. Tí nì dùntà nà Sèsí-Kídísì kpémú. K'yé mà n'yòh.